

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره دکتری حرفه‌ای فیزیوتراپی
(پذیرش دانشجو از مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب هشتاد و ششمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۴

رای صادره در هشتاد و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۴ در مورد

**برنامه آموزشی دوره دکتری حرفه‌ای رشته فیزیوتراپی
(پذیرش دانشجو از مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)**

۱- برنامه آموزشی دوره دکتری حرفه‌ای رشته فیزیوتراپی (پذیرش دانشجو از مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی) با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲- برنامه آموزشی دوره دکتری حرفه‌ای رشته فیزیوتراپی (پذیرش دانشجو از مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی) از تاریخ ابلاغ قابل اجرا است.

مورد تأیید است

دکتر غلامرضا حسن زاده
دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر ابوالفضل باقری فرد
معاون آموزشی و
دبیر شورای آموزش پزشکی و تخصصی

رای صادره در هشتاد و ششمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۴ در مورد برنامه آموزشی دوره دکتری حرفه‌ای رشته فیزیوتراپی (پذیرش دانشجو از مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی) صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر بهرام عین‌اللهی
وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و
رئیس شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره دکتری حرفه‌ای رشته فیزیوتراپی (پذیرش دانشجو از مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

رشته: فیزیوتراپی

دوره: دکتری حرفه‌ای (پذیرش دانشجو از مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی در هشتاد و نهمین جلسه مورخ ۱۳۰۱/۱۲/۱۴ بر اساس طرح دوره دکتری حرفه‌ای رشته فیزیوتراپی (پذیرش دانشجو از مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)، برنامه آموزشی این دوره را در پنج فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس، استانداردها و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می‌دارد:

۱- برنامه آموزشی دوره دکتری حرفه‌ای رشته فیزیوتراپی (پذیرش دانشجو از مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی) از تاریخ ابلاغ برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می‌شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی

برنامه‌ریزی علوم پزشکی می‌باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ابلاغ این برنامه کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه دوره دکتری حرفه‌ای رشته فیزیوتراپی (پذیرش دانشجو از مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی) در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می‌شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می‌توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس، استانداردها و ارزشیابی برنامه دوره دکتری حرفه‌ای رشته فیزیوتراپی (پذیرش دانشجو از مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی) در پنج فصل جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

اسامی اعضای کمیته تدوین برنامه آموزشی دوره دکتری حرفه‌ای رشته فیزیوتراپی

(جهت ادامه تحصیل دانش آموختگان مقاطع

کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی
دانشگاه تربیت مدرس
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز
دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی

آقای دکتر اسماعیل ابراهیمی تکامجانی
آقای دکتر بهروز عطاریاشی مقدم
آقای دکتر جواد صراف زاده
آقای دکتر خسرو خادمی کلانتری
خانم دکتر گیتی ترکمان
خانم دکتر آزاده شاه‌مهر
آقای دکتر محمدعلی محسنی بندپی
آقای دکتر محسن رازقی
آقای دکتر امیرمسعود عرب‌لو دریچه

همکاران دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

معاون دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی
کارشناس مسئول دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی
کارشناس دبیرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

آقای نوراله اکبری دستک
خانم راحله دانش نیا
خانم زهره قربانیان

**لیست اعضا و مدعوین حاضر در دویست و ششمین
جلسه شورای معین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۴**

حاضرین:

- خانم دکتر مریم بختیاری
- خانم دکتر سیترا ذوالفقاری
- خانم دکتر زینب کدخدا
- خانم دکتر عهدیه چینه کش (نماینده معاونت تحقیقات)
- آقای دکتر غلامرضا حسن زاده
- آقای دکتر امیرپاشا طباطبائی
- آقای دکتر فریدون نوحی
- آقای دکتر سلیمان احمدی
- آقای دکتر مهدی تهرانی دوست
- آقای دکتر سیدمهدی رضایت
- آقای دکتر بهرام دارائی
- آقای دکتر مهدی کدخدازاده
- آقای دکتر بابک ثابت
- آقای دکتر سعید چنگیزی آشتیانی
- آقای دکتر کاظم قهرمان زاده
- آقای دکتر علی عرب خردسند
- آقای دکتر فرهاد ادیمی مقدم (به نمایندگی از معاون علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی)
- آقای دکتر بابک شکارچی (به نمایندگی از سازمان نظام پزشکی)
- آقای دکتر محمدمهدی نوروزشمسی
- آقای دکتر آئین محمدی
- آقای دکتر محسن عباسی
- آقای دکتر حراجی
- آقای دکتر حامد فتاحی (نماینده معاونت بهداشت)
- آقای دکتر علیرضا رستمی (نماینده سازمان غذا و دارو)

مدعوین:

- آقای دکتر اسماعیل ابراهیمی تکامجانی
- آقای دکتر بهروز عطارباشی مقدم
- آقای دکتر محمدعلی محسنی بندپی
- آقای دکتر منصور رایگانی
- آقای نوراله اکبری دستک

لیست حاضرین شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در زمان تصویب
برنامه آموزشی دوره دکتری حرفه‌ای رشته فیزیوتراپی

(جهت ادامه تحصیل دانش آموختگان مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

حاضرین:

- آقای دکتر بهرام عین اللهی
- آقای دکتر ابوالفضل باقری فرد
- آقای دکتر یونس پناهی
- آقای دکتر سعید کریمی
- آقای دکتر سیدحیدر محمدی
- آقای دکتر حسین فرشیدی
- آقای دکتر عباس عبادی
- آقای دکتر غلامرضا حسن زاده
- آقای دکتر محسن نقر
- آقای دکتر فریدون نوحی
- آقای دکتر نادر ممتازمنش
- آقای دکتر فرشاد علامه
- آقای دکتر سلیمان احمدی
- آقای دکتر مهدی تهرانی دوست
- آقای دکتر سیدمهدی رضایت
- آقای دکتر جلیل کوهپایه زاده
- آقای دکتر بهرام دارائی
- آقای دکتر کاظم قهرمان زاده
- آقای دکتر بابک ثابت
- آقای دکتر مهدی کدخدازاده
- آقای دکتر آئین محمدی
- آقای دکتر سعید چنگیزی
- آقای دکتر محمدمهدی نوروزشمسی
- آقای دکتر آرش خجسته
- آقای دکتر محسن عباسی
- خانم دکتر الهه ملکان راد
- خانم دکتر مریم بختیاری

برنامه آموزشی دوره دکتری
حرفه‌ای رشته فیزیوتراپی
(جهت ادامه تحصیل دانش آموختگان مقاطع
کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

مقدمه:

از گذشته های دور بشر با استفاده از خواص پدیده های طبیعی و فیزیکی اطراف خود به فکر درمان بیماریها و عوارض آن بوده است، مثلاً برخی از اقوام برای درمان برخی از آبهای معدنی استفاده می کرده اند. در طب قدیم ایران نیز استفاده از عوامل فیزیکی برای معالجه بیماران به وفور یافت می شود.

بعد از جنگ جهانی اول که کاربرد وسیع سلاحهای مخرب منجر به ضایعات و معلولیتهای زیادی گردید، توانبخشی و بویژه فیزیوتراپی مورد توجه قرار گرفت. امروزه همزمان با پیشرفتهای علمی و تکنیکی در زمینه های مختلف پزشکی، فیزیوتراپی نیز به عنوان شاخه ای از علوم توانبخشی (بخشی از علوم پزشکی) در بیشتر دانشگاههای معتبر جهانی تدریس و مورد تحقیق قرار می گیرد.

امروزه افزایش جمعیت، رشد صنعت و توسعه زندگی ماشینی منجر به افزایش تصادفات، صدمات و ضایعات گوناگونی در جامعه گردیده و آمار ناتوانیها و ضایعات مختلف جسمی-حرکتی را افزایش داده است. همچنین ناتوانیهای جسمی که به دنبال حوادث و یا بیماریهای مختلف در جامعه بوجود می آیند بر این تعداد افزوده و کماکان این روند ادامه دارد. وجود چنین مشکلاتی نیاز به خدمات فیزیوتراپی را کاملاً توجیه می نماید. با اقدامات فیزیوتراپی می توان بسیاری از ناتوانیهای ناشی از اینگونه صدمات را در جهت رسیدن به استقلال فردی، درمان و یا جبران نمود. همچنین می توان با ارائه اطلاعات و آگاهی های لازم به جامعه، از وقوع بسیاری از صدمات جسمی - حرکتی پیشگیری نموده و یا سرعت پیشرفت آنها را کم کرد.

عنوان رشته و مقطع به فارسی و انگلیسی:

رشته: فیزیوتراپی
(Physiotherapy / Physical Therapy)

مقطع: دکترای حرفه ای
Doctor of Physiotherapy / Physical Therapy (DPT)

تعریف رشته:

دوره دکترای حرفه ای فیزیوتراپی دوره ای است که دانش آموختگان آن با توجه به مهارتهای کسب شده در زمینه اصلاح یا توانبخشی محدودیت های عملکردی اندام های حرکتی و ناتوانی های مرتبط با حرکت و عملکرد سیستم اسکلتی عضلانی و با رویکرد فیزیوتراپی مبتنی بر شواهد و مستندات به عنوان یکی از اعضای تیم سلامت، به ارزیابی، شناسایی، پیشگیری و درمان فیزیوتراپی مشکلات فوق در بیماران ارجاع شده می پردازند.

شرایط و نحوه پذیرش در دوره:

- دارا بودن مدرک کارشناسی یا کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی از داخل یا خارج از کشور مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

- قبولی در آزمون ورودی دوره که توسط مرکز سنجش آموزش علوم پزشکی برگزار می شود.

- جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مواد امتحانی و ضوابط آزمون ورودی هر سال تحصیلی، به اطلاعیه آزمون آن سال تحصیلی مراجعه شود.

تاریخچه و سیر تکاملی دوره در جهان و ایران:

تاریخچه: از گذشته های دور بشر به فکر درمان بیماریها و عوارض آن با استفاده از خواص پدیده های طبیعی و فیزیکی اطراف خود بوده است. از جمله در ۳۰۰۰ سال قبل از میلاد در ژاپن برای درمان برخی از امراض از آبهای معدنی استفاده می شده است. در طب قدیم ایران نیز استفاده از عوامل فیزیکی و تمرینهای درمانی برای معالجه بیماران توسط ابن سینا به وفور یافت می شود.

بعد از جنگ جهانی اول که کاربرد وسیع سلاحهای مخرب منجر به ضایعات و معلولیتهای زیادی گردید، توانبخشی و پروژه فیزیوتراپی مورد توجه قرار گرفت. امروزه همزمان با پیشرفتهای علمی و تکنیکی در زمینه های مختلف پزشکی، فیزیوتراپی نیز به عنوان شاخه ای از علوم پزشکی در بیشتر دانشگاههای معتبر جهانی تدریس و مورد تحقیق قرار می گیرد.

در اوایل دهه ۴۰ اولین مرکز آموزش دانشگاهی فیزیوتراپی به نام مؤسسه عالی فیزیوتراپی توسط سازمان بهداشت جهانی در تهران شروع به کار کرد. همراه با توسعه روز افزون سطح دانش در حیطه های مختلف علوم پزشکی، دانشگاههای معتبر جهان از سال ۱۹۹۹، اقدام به تربیت و پرورش نیروی انسانی متخصص در سطح دکترای حرفه ای فیزیوتراپی نموده اند. به نحوی که انجمن فیزیوتراپی آمریکا همگام با انجمن جهانی فیزیوتراپی برای ارتقای سطح دانش کارشناسان فیزیوتراپی به مقطع دی پی تی تا سال ۲۰۲۰ برنامه ریزی کرد. لازم به ذکر است که اجرای این برنامه در سالهای اخیر در کشورهایی نظیر استرالیا، کانادا، هند و پاکستان نیز آغاز شده است. این رشته/مقطع تاکنون در کشور ما وجود نداشته و تنها برای یک دوره به صورت آزمایشی اجرا شده است.

جایگاه یا جایگاههای شغلی دانش آموختگان:

-مراکز درمانی و بیمارستانهای دانشگاهی، دولتی و خصوصی

-مراکز درمانی جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران

-مراکز درمانی سازمان بهزیستی، بنیاد جانپازان و ایثارگران

-مراکز تحقیقاتی و پژوهشگاهها

-مراکز جامع ترابنخشی

-مراکز فیزیوتراپی خصوصی

-مراکز نگهداری از سالمندان و معلولین جسمی حرکتی

فلسفه (ارزش‌ها و باورها):

در طول این برنامه ارزش‌های زیر مورد تأکید قرار خواهند گرفت:

- موازین اخلاق اجتماعی و اخلاق حرفه‌ای
- احترام به حقوق انسانها و تکریم آنان در ارائه خدمات
- احترام به حقوق علمی سایر رشته‌ها در مقاطع مختلف و اجتناب اکید از انجام مداخلات تشخیصی درمانی غیرمرتبط با رشته
- تلاش در تحقق عدالت در سلامت و اجتناب اکید از هرگونه تبعیض فرهنگی، نژاد، سنی، جنسی، اقتصادی و اجتماعی
- در ارائه خدمات

دورنما (چشم‌انداز):

انتظار می‌رود با راه اندازی و اجرای مقطع دکترای حرفه‌ای رشته فیزیوتراپی، دستیابی به بالاترین استانداردها و جایگاه حرفه‌ای شاخص در منطقه خاورمیانه، امکان‌پذیر گردد. بدیهی است دانش آموختگان این مقطع باید بتوانند سهم خود را در تولید دانش کاربردی فیزیوتراپی در عرصه بین‌المللی ایفا نموده و بطور فعال مسئولیت رشد و ارتقای حرفه فیزیوتراپی و بهبود سلامت مردم را عهده‌دار گردند.

رسالت (ماموریت):

با توجه به گسترش روز افزون حیطه‌های مختلف فیزیوتراپی، رسالت دوره دکتری حرفه‌ای رشته فیزیوتراپی، تربیت فیزیوتراپیست‌های کارآمدی است که با ارتقاء دانش و بینش علمی و بالینی خود در زمینه معاینه، ارزیابی و درمان فیزیوتراپی اختلالات عملکردی در سیستم‌های عصبی - عضلانی - اسکلتی و قلبی - عروقی - تنفسی و با توسل به اصول اخلاق حرفه‌ای و دینی و انسانی و مسئولیت‌پذیری به خدمت هر چه مطلوب‌تر و شایسته‌تر به همنوعان نیازمند بپردازند. ماموریت‌ها عبارتند از:

- الف - تقویت تیم درمانی و کار تیمی
- ب - ارتقاء سطح آگاهی اجتماعی به منظور پیشگیری از بروز انواع اختلالات عملکردی و معلولیت‌ها و نیز انجام غربالگری ناتوانی‌های جسمانی در سطح جامعه
- ج - ارائه خدمات فیزیوتراپی به گروه‌های نیازمند و جامعه پزشکی
- د - ارائه خدمات فیزیوتراپی مطابق با استانداردهای جهانی در سطوح پیشگیری، درمانی و مشاوره‌ای به احاد جامعه و سازمانهای بهداشتی مرتبط
- ه - توسعه پیوند پژوهش‌های کاربردی و امور بالینی فیزیوتراپی

پیامدهای مورد انتظار از دانش آموختگان :

انتظار می رود دانش آموختگان این دوره قادر باشند:

- با بیماران، همراهان، متخصصین رشته‌های مختلف بالینی، مدیران و سایر مخاطبین ارتباط مناسب و مؤثر حرفه‌ای برقرار نمایند.
- آناتومی، فیزیولوژی، کینزیولوژی و آسیب شناسی بیماریها و اختلالات عملکردی سیستم های عصبی - عضلانی - اسکلتی، قلبی - عروقی و تنفسی را در حیطه رشته فیزیوتراپی عمیقاً درک نموده، آنرا در جهت کمک به بهبود بیماران، کنترل درد و ترمیمی آسیب‌های بافتی آنان به کار گیرند.
- با انجام آزمونهای غربالگری مناسب، انواع اختلالات، معلولیت‌ها و ناتوانی‌های جسمی را در جامعه به موقع شناسایی و در جهت اصلاح آن در تیم درمان اقدام نمایند.
- در مدیریت مراکز توانبخشی و فیزیوتراپی ایفای نقش نمایند.

نقش های دانش آموختگان : رشته فیزیوتراپی در مقطع دکتری حرفه ای در نقش‌های ارزیابی-درمانی- مراقبتی ، پیشگیری، آموزشی و پژوهشی ایفای نقش می نمایند.

وظایف حرفه ای دانش آموختگان به ترتیب هر نقش به شرح زیر است:

در نقش ارائه خدمات ارزیابی-درمانی-مراقبتی:

- ارتباط مناسب و دلسوزانه با بیماران و مراقبین بیماران
- بررسی سیستم عصبی - عضلانی - اسکلتی و شناسایی اختلالات عملکردی در بیماران
- تعیین نوع اختلالات عملکردی و سطح ناتوانی در بیماران
- طراحی و اجرای برنامه های درمانی فیزیوتراپی برحسب نوع اختلالات در بیماران ارجاع شده
- پایش و مراقبت بیماران در حین و بعد از اقدامات فیزیوتراپی
- همکاری با پزشکان معالج بیماران در جهت بهبود بیماران
- ارزیابی دوره ای نتایج درمانهای فیزیوتراپی و اصلاح درمانها در جهت بهبودی
- ارائه خدمات فیزیوتراپی به بیماران ارجاع شده از طرف پزشکان و متخصصین بالینی

در نقش پیشگیری:

- غربالگری گروههای در معرض آسیب های فیزیکی و شناسایی عوامل خطرزا در سطح جامعه در قالب طرح های پیشگیری
- همکاری در طراحی، اجرا و ارزشیابی طرح‌های پیشگیری از آسیب های عصبی، عضلانی، اسکلتی در نظام سلامت کشور

در نقش آموزشی و پژوهشی:

- توجیه اهمیت اختلال عملکردی، وضعیت بیمار، نتیجه ارزیابی‌های انجام شده، برنامه فیزیوتراپی و نتایج مورد انتظار
- برای بیماران و مراقبان آنها
- آموزش بیماران، همراهان، خانواده‌ها و مراقبان بیمار در زمینه‌های:
 - محدوده ایمن عملکردی
 - کارهایی که باید در منزل انجام دهند و اطمینان از یادگیری صحیح آنها
 - جستجوی اطلاعات روزآمد و به روزسازی مبتنی بر شواهد عملکرد حرفه‌ای خود
 - آموزش روشهای پیشگیری از اختلالات عملکردی سیستم عصبی، عضلانی، اسکلتی و قلبی-ریوی به گروههای هدف (دانش آموزان، سالمندان، ورزشکاران، زنان، کارگران و ...)
 - مشارکت و همکاری در طرحهای پژوهشی مرتبط با فیزیوتراپی

توانمندی‌ها و مهارت‌های اصلی مورد انتظار (Expected Competencies)

الف: توانمندیهای عمومی مورد انتظار: (General Competencies)

- مهارتهای ارتباطی
- تعامل بین بخشی و بین حرفه‌ای
- آموزش
- پژوهش
- تفکر نقادانه و مهارت‌های حل مسئله
- تهیه و ارائه گزارش‌های علمی و حرفه‌ای
- کار در محیط‌های حرفه‌ای مانند درمانگاهها و بخشهای مرتبط
- کنترل کیفی خدمات ارائه شده
- سالم سازی فیزیکی و روانی محیط کار
- انجام درخواست‌های فیزیوتراپی در خواست شده
- همکاری در نگارش مقالات علمی
- کار با وسایل، نظیر: دستگاه‌های مرتبط حرفه‌ای تحریک کننده الکتریکی، دستگاه‌های امواج الکترومگنتیک، لیزر، شاک ویو (shock wave)، فراصوت و فرابنفش، و کالیبراسیون آنها
- خود ارتقایی مادام العمر

پ: توانمندی های اختصاصی مورد انتظار: (Special Competencies)

توانمندیهای اختصاصی مورد انتظار برای دانش‌آموختگان این مقطع عبارتند از:

- ثبت شرح حال و پرونده نویسی جامع و دقیق
- انجام معاینه اسکلتی-عضلانی و ثبت نتایج در پرونده فیزیوتراپی بیمار
- ارزیابی سطح و تعیین میزان و نوع اختلالات عملکردی یا توجه به تقسیم بندی‌های نظیر ICF و ICDH
- قابلیت رسیدن به تشخیص افتراقی در محدوده اختلالات عملکردی در انطباق با تشخیص‌های پزشکی و نتایج غربالگری پزشکی جهت تصمیم‌گیری بالینی صحیح و منطقی در انتخاب بهترین روش فیزیوتراپی در بیماران
- ارجاع شده از طرف پزشک
- ارزیابی و فیزیوتراپی اختلالات پوسهر و تعادل عملکردی و انجام پوسهروگرافی
- ارزیابی و فیزیوتراپی اختلالات کوتاهی، توپستی، قدرت، تحمل و توان عضلات اسکلتی
- ارزیابی بالینی و فیزیوتراپی اختلالات راه رفتن
- ارزیابی بالینی و فیزیوتراپی اختلالات دامنه حرکات آرتروکینماتیک مفاصل محیطی و ستون فقرات، ارزیابی بالینی مقاومت بافتی در برابر حرکت مفصل، دامنه حرکتی مفاصل و الگوهای حرکتی
- ارزیابی و فیزیوتراپی اختلالات حس سطحی، حس عمقی، درک حرکت و رفلکس‌های تاندونی عمقی
- ارزیابی و فیزیوتراپی درد
- ارزیابی و فیزیوتراپی اختلالات تنفس
- بررسی نتایج ارزیابی و فیزیوتراپی اختلالات عملکرد عضلات با روش بیوفیدبک
- بررسی و برقراری ارتباط بین یافته‌های آزمایشگاهی و پاراکلینیک در جهت تأیید تشخیص اختلالات عملکردی
- انتخاب و انجام مناسب‌ترین شیوه‌های فیزیوتراپی با در نظر گرفتن هزینه اثر بخشی مناسب برای بیمار و سیستم بهداشتی و بیمه‌ای براساس درخواست پزشک ارجاع دهنده
- ارزیابی مکرر نتایج فیزیوتراپی‌های انجام یافته باتوجه به اهداف درمانی تعیین شده و پیشنهاد تغییر یا اصلاح در برنامه فیزیوتراپی در صورت ضرورت به پزشک ارجاع دهنده

- بررسی الکترو میوگرافی کینزیولوژیک
- بررسی نتایج آزمون‌های نورودینامیکی، اسکن کف پا، آزمونهای کینتیک و کینماتیک

راهبردهای آموزشی: Educational Strategies:

این برنامه مبتنی بر راهبردهای زیر تدوین شده است:

- یادگیری مبتنی بر وظایف حرفه‌ای (Task based) ☒
- یادگیری مبتنی بر مشکل (Problem based) ☒
- یادگیری مبتنی بر شواهد (evidence based) ☒
- یادگیری سیستماتیک ☒
- تلفیقی از دانشجو و استاد محوری ☒
- یادگیری جامعه‌نکر (community oriented) ☒
- آموزش در مراکز توانبخشی ☒

روش‌ها و فنون آموزشی:

- در این دوره، عمدتاً از روش‌ها و فنون آموزشی زیر بهره گرفته خواهد شد:

- انواع کنفرانسهای داخل بخشی، بین بخشی، بیمارستانی، بین رشته‌ای، بین دانشگاهی و سمینار
- بحث در گروه‌های کوچک - کارگاه‌های آموزشی - ژورنال کلاب و کتاب خوانی - case presentation
- آموزشهای بالینی مرتبط
- استفاده از تکنیک‌های آموزش از راه دور بر حسب امکانات در دروس نظری
- استفاده از روش های شبیه سازی
- self education, self study
- روش و فنون آموزشی دیگر بر حسب نیاز و اهداف آموزشی

انتظارات اخلاقی از فراگیران:

- منشور حقوقی (۱) بیماران را دقیقاً رعایت نمایند.
- مقررات مرتبط با حفاظت و ایمنی (Safety) بیماران، کارکنان و محیط کار را دقیقاً رعایت نمایند.
- مقررات مرتبط با Dress Code (۲) را رعایت نمایند.
- در صورت کار با حیوانات، مقررات اخلاقی (۳) مرتبط را دقیقاً رعایت نمایند.
- از منابع و تجهیزاتی که تحت هر شرایطی با آن کار می‌کنند، محافظت نمایند.
- به استادان، کارکنان، هم‌دوره‌ها و فراگیران دیگر احترام بگذارند و ایجاد جو صمیمی و احترام‌آمیز در محیط کار مشارکت نمایند.
- در نقد برنامه‌ها، ملاحظات اخلاقی اجتماعی و حرفه‌ای را رعایت کنند.
- در انجام پژوهش‌های مربوط به رشته، نکات اخلاقی پژوهش را رعایت نمایند.
- ❖ موارد ۲،۲،۱۰ در بخش ضمایم این برنامه آورده شده‌اند.

ارزیابی فراگیر: Student Assessment

الف- روش ارزیابی

- رانداشجویان با روشهای زیر ارزیابی خواهند شد.
- کتابی ✓ شفاهی ✓ آزمون تعاملی رایانه‌ای ✓ OSCE ✓
- ارزیابی کارپورشه (port folio) شامل: ارزیابی کارنا (log book)، نتایج آزمونهای انجام شده، مقالات، تشویق‌ها و تذکرات، گواهی‌های انجام کار و نظایر آن است.

ب- دفعات ارزیابی:

- تنظیم زمان و ارزیابی مستمر درون دانشگاهی دانشجویان بر عهده کمیته درسی و آزمونهای دانشکده/گروه است.

• آزمون جامع صلاحیت بالینی:

کلیه دانشجویان باید در آزمون صلاحیت بالینی که در انتهای دوره کارورزی به صورت OSCE برگزار می شود، شرکت کنند و قبولی دانشجوی در این آزمون برای فراغت از تحصیل الزامی است.

فصل دوم

حداقل نیازهای برنامه آموزشی دوره دکتری

حرفه‌ای رشته فیزیوتراپی

(جهت ادامه تحصیل دانش آموختگان مقاطع

کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

حداقل هیات علمی مورد نیاز (تعداد) - گرایش - رتبه):

- اساتید مورد نیاز و درجه علمی آنها:

اعضای ثابت: حداقل ۵ عضو هیئت علمی الزامی است که از این تعداد بایستی ۳ نفر دارای مدرک دکترای تخصصی پی‌اچ‌دی فیزیوتراپی و حداقل یک نفر از آنها دانشیار یا بالاتر باشند.

اعضای غیر ثابت: اعضای هیئت علمی با حداقل درجه استادیاری در رشته فیزیوتراپی و تخصص های پزشکی مرتبط (دکترای تخصصی فیزیوتراپی - جراح ارتوپد - جراح مغز و اعصاب - نورولوژیست - متخصص طب فیزیکی و توانبخشی - متخصص گوارش - متخصص غدد و متابولیسم - متخصص زنان و زایمان - متخصص رادیولوژی - جراح قلب و عروق - متخصص داخلی قلب - متخصص جراحی ترمیمی، متخصص جراحی عمومی - متخصص طب سالمندان - آناتومیست - بیوشیمیست - داروساز و دارو شناس و دکترای فیزیک پزشکی). این متخصصین برحسب نیازهای آموزشی، به شکل ثابت، مأمور، مدعو و یا Focal Point با مرکز تربیت کننده همکاری می کنند و حضور تمامی رشته های فوق در دانشگاه مجری الزامی است و باید مستند کافی برای همکاری قطعی آنان در دسترس باشد.

- کارکنان دوره دیده یا آموزش دیده مورد نیاز برای اجرای برنامه:

کارشناسانی که قادر باشند، دستگاه های مورد استفاده در گروه را راه اندازی و کالیبره کنند و از آنها حفاظت نمایند.

- فضاهای و امکانات آموزشی عمومی مورد نیاز:

- کلاسهای درسی
- سالن کنفرانس
- اتاق استادان
- اینترنت با سرعت کافی
- اتاق فراگیران
- بایگانی آموزشی
- اتاق رایانه

فضاهای و عرصه های آموزشی اختصاصی مورد نیاز:

- فضاهای خاص آموزشی:

* واحد فیزیوتراپی آموزشی مجهز در بیمارستانهای آموزشی درمانی

* درمانگاه های سرپایی و بخش های: بستری طب توانبخشی، قلب و ریه، ارتوپدی، نورولوژی، ترمیمی، جراحی

عمومی، اعصاب و روانپزشکی، گوارش - غدد و متابولیسم - زنان و زایمان - سرطان، پوست، سوختگی، اطفال،

رادیولوژی - طب سالمندان - سالن تشریح - آزمایشگاه فیزیک پزشکی، ICU و CCU، آزمایشگاههای بیومکانیک، فیزیو

لوژی و الکتروفیزیولوژی

جمعیت های مورد نیاز برای آموزش:

- بیماران مبتلا به مشکلات عضلانی - اسکلتی و بیماران نیازمند به فیزیوتراپی سایر ارگانها
- نمونه های دارویی مرتبط
- حیوانات آزمایشگاهی (رت -خوکچه هندی - خرگوش)

- رشته ها و تخصصهای مورد نیاز:

دکترای تخصصی فیزیوتراپی -متخصص طب فیزیکی و توانبخشی -جراح ارتوپد -جراح مغز و اعصاب -تورولوژیست -متخصص گوارش -متخصص غدد و متابولیسم -متخصص زنان و زایمان -متخصص رادیولوژی - جراح قلب و عروق -متخصص داخلی قلب -متخصص جراحی ترمیمی -متخصص جراحی عمومی - متخصص طب سالمندان - داروساز و داروشناس - دکترای فیزیک پزشکی - آناتومیست - بیوشیمیست

تجهیزات مورد نیاز:

- سیستم توانبخشی قلبی ریوی شامل تردمیل، دوچرخه Bikne و Recline، ارگومتر، نرم افزار توانبخشی قلبی
- سیستم توانبخشی ورزشی شامل ترمیل و دوچرخه ورزشی، الپتیکال، استپ، دستگاههای تخصصی
- فیزیوتراپی ورزشی برای آسیبهای ورزشی اندامها و ستون فقرات (شامل ماشینهای: Add, Abd, Multi Hip, Add, Lat, Leg press, Leg curl, Fly, Pulley, و ...)
- دستگاه ایزوکتینیک
- دستگاه EMG سطحی
- دستگاه Whole Body Vibration
- دستگاه Force Plate
- دستگاه Shock Wave
- دستگاه بیوفیدبک

فصل سوم

مشخصات دوره و برنامه آموزشی دوره دکتری

حرفه‌ای رشته فیزیوتراپی

(جهت ادامه تحصیل دانش آموختگان مقاطع

کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

مشخصات دوره:

نام دوره:

دکتری حرفه ای رشته فیزیوتراپی (جهت ادامه تحصیل دانش آموختگان مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

طول دوره وساختار آن:

ضوابط و مقررات آموزشی دوره مطابق با آئین نامه آموزشی دوره دکتری حرفه ای رشته فیزیوتراپی مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشد.

- تعداد کل واحد های درس برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی:

واحدهای اختصاصی اجباری (Core)	۴۲ واحد
واحدهای اختصاصی اختیاری (Non Core)	۴ واحد
کارآموزی در عرصه	۸ واحد
کارورزی	۱۲ واحد
پایان نامه	۳ واحد
جمع کل	۷۰ واحد

- تعداد کل واحد های درس برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی ارشد:

واحدهای اختصاصی اجباری (Core)	۲۹ واحد
واحدهای اختصاصی اختیاری (Non Core)	۵ واحد
کارآموزی در عرصه:	۴ واحد
کارورزی:	۸ واحد
جمع کل	۴۶ واحد

جدول الف - دروس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی دوره دکتری حرفه ای رشته فیزیوتراپی جهت دانشجویان پذیرفته شده از مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی

کد درس	نام درس	تعداد واحد درسی			تعداد ساعات درسی			پیش نیاز یا همزمان
		جمع	نظری	عملی	جمع	عملی	نظری	
۰۱	سیستم های اطلاع رسانی پزشکی	۱	۰/۵	۰/۵	۱۷	۱۷	۹	ندارد
۰۲	مدیریت و هدایت مراکز فیزیوتراپی	۱	۱	-	-	-	۱۷	ندارد
۰۳	بهباشت عمومی	۲	۲	-	-	-	۳۴	ندارد
۰۴	بیوشیمی	۲	۲	-	-	-	۳۴	ندارد

گذراندن دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) جهت کلیه دانشجویان اضافه بر واحدهای دوره الزامی است.

جدول ب: دروس اختصاصی اجباری (core) برنامه آموزشی دوره دکتری حرفه ای رشته فیزیوتراپی جهت دانشجویان پذیرفته شده از مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی

پیش نیاز یا همزمان	تعداد ساعات درسی		تعداد واحد درسی		تعداد واحد درسی		نام درس	کد درس
	عملی	نظری	عملی	نظری	عملی	نظری		
ندارد	-	۳۴	-	۲	-	۲	فارماکولوژی در توانبخشی	*.۵
ندارد	-	۱۷	-	۱	-	۱	روشهای آزمایشگاهی تشخیص پزشکی	*.۶
ندارد	-	۳۴	-	۲	-	۲	آمار زیستی	*.۷
۰.۷	-	۳۴	-	۲	-	۲	روش تحقیق	*.۸
ندارد	-	۳۴	-	۲	-	۲	تصویربرداری تشخیصی	*.۹
ندارد	-	۳۳	-	۲	-	۲	بیماریهای سیستم گوارش و غدد	*.۱۰
ندارد	۳۴	۱۷	۵۱	۱	۱	۲	آزمونهای الکتروفیزیولوژیک	*.۱۱
ندارد	-	۳۴	-	۲	-	۲	اختلالات سایکوسوماتیک	*.۱۲
ندارد	-	۱۷	-	۱	-	۱	درمان مبتنی بر شواهد (EBP)	*.۱۳
ندارد	۶۸	۱۷	۸۵	۱	۲	۳	درمانهای دستی اختلالات عملکردی مفاصل	*.۱۴
ندارد	۶۸	۱۷	۸۵	۱	۲	۳	درمانهای دستی اختلالات عملکردی بافت نرم	*.۱۵
ندارد	۳۴	۱۷	۵۱	۱	۱	۲	ماساژ و تکنیکهای تخلیه لنف	*.۱۶
ندارد	۶۸	-	۶۸	۲	-	۲	درای بیابلینگ و تیپینگ	*.۱۷
ندارد	-	۳۴	-	۲	-	۲	تشخیص افتراقی و روند استدلال بالینی در فیزیوتراپی	*.۱۸
ندارد	-	۱۷	-	۱	-	۱	فیزیوتراپی در مراقبتهای اولیه سلامت	*.۱۹
ندارد	-	۳۴	-	۲	-	۲	فیزیولوژی تمرین	*.۲۰
ندارد	۳۴	۱۷	۵۱	۱	۱	۲	الکتروتراپی پیشرفته	*.۲۱
ندارد	-	۳۴	-	۲	-	۲	فیزیوتراپی در اختلالات کف لگن	*.۲۲
ندارد	-	۳۴	-	۲	-	۲	فیزیوتراپی در بیماریهای خاص و نرپدند	*.۲۳
ندارد	-	۳۴	-	۲	-	۲	فیزیوتراپی در سالمندان	۲۴

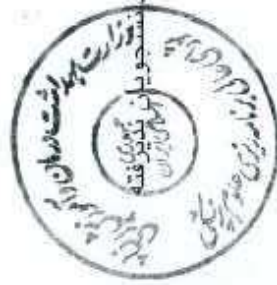
ندارد	-	۳۴	-	۲	-	۲	فیزیوتراپی در آسیبهای ورزشی پیشرفته	*.۲۵
ندارد	-	۱۷	-	۱	-	۱	سمینار	*.۲۶
							پایان نامه	*.۲۷

* دروس مشترک در هر دو گروه دانشجویان پذیرفته شده از مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته

فیزیوتراپی

** دروس صرفاً برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی رشته فیزیوتراپی

*** این درس برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی به میزان ۲ واحد و برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی ارشد به میزان ۱ واحد ارایه می گردد.

جدول ج: دروس اختصاصی اختیاری (non core) برنامه آموزشی دوره دکتری حرفه ای رشته فیزیوتراپی
جهت دانشجویان پذیرفته شده از مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی

توضیحات	تعداد ساعات درسی		تعداد واحد درسی		نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری	جمع
-	-	۳۴	۳۴	-	۲	۲
-	-	۳۴	۳۴	-	۲	۲
-	-	۳۴	۳۴	-	۲	۲
برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی رشته فیزیوتراپی	۳۴	-	۳۴	۱	-	۱
برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی	۵۱	۹	۶۰	۱/۵	۰/۵	۲
برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی رشته فیزیوتراپی	-	۱۷	۱۷	-	۱	۱
برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی	-	۳۴	۳۴	-	۲	۲

- دانشجوی پذیرفته شده از مقطع کارشناسی می بایست ۴ واحد از دروس جدول فوق متناسب با موضوع پایان نامه مورد نظر، موافقت استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بگذراند.
- دانشجوی پذیرفته شده از مقطع کارشناسی ارشد می بایست ۵ واحد از دروس جدول فوق با تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بگذراند.

جدول د: دروس کارآموزی در عرصه و کارورزی برنامه آموزشی دوره دکتری حرقه ای رشته فیزیوتراپی
جهت دانشجویان پذیرفته شده از مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت	توضیحات
۳۳	کارآموزی در عرصه فیزیوتراپی در اختلالات کف لگن	۲	۱۰۲	برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی
۳۴	کارآموزی در عرصه فیزیوتراپی در بیماریهای خاص و نوپدید	۱	۵۱	برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی رشته فیزیوتراپی
۳۵	کارآموزی در عرصه فیزیوتراپی در سالمندان	۲	۱۰۲	برای دانشجویان پذیرفته شده از مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی
۳۶	کارآموزی در عرصه فیزیوتراپی در آسیبهای ورزشی پیشرفته	۲	۱۰۲	برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی رشته فیزیوتراپی
۳۷	کارآموزی در عرصه فیزیوتراپی در ICU و CCU	۱	۵۱	برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی رشته فیزیوتراپی
۳۸	کارورزی مستقل ۱	۶	۴۰۸	برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی رشته فیزیوتراپی
۳۹	کارورزی مستقل ۲	۶	۴۰۸	برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی رشته فیزیوتراپی
۴۰	کارورزی مستقل	۸	۵۲۴	برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی رشته فیزیوتراپی

پیش‌نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۵/۰ واحد نظری - ۵/۰ واحد عملی

هدف کلی درس:

دانشجو باید در پایان این درس بتواند اجزاء مختلف یک رایانه شخصی را بشناسد و عملکرد هریک را بداند، با سیستم عامل ویندوز آشنا باشد، بتواند آن را نصب و رفع ایراد بکند و کار با برنامه‌های کاربردی مهم را فرا گیرد. همچنین توانایی استفاده از الگوهای کتابخانه‌ای و روشهای جستجو در بانکهای اطلاعاتی مهم در رشته تحصیلی خود را داشته باشد و با سرویسهای کتابخانه‌ای دانشگاه محل تحصیل خود آشنا شود. از جمله اهداف دیگر این درس آشنایی با مرورگرهای معروف اینترنت است به گونه‌ای که دانشجو بتواند با موتورهای جستجو کار کند و با سایتهای معروف و مفید اطلاعاتی رشته خود آشنا شود. در پایان، دانشجو باید توانایی ایجاد و استفاده از پست الکترونیکی جهت ارسال و دریافت نامه و فایل را داشته باشد.

شرح درس:

در این درس دانشجو با اجزای مختلف رایانه‌ی شخصی، سیستم عامل ویندوز، اینترنت، سایتهای مهم، پست الکترونیکی و بانکهای اطلاعاتی آشنا می‌شود تا بتواند به طور عملی از رایانه و امکانات آن برای مطالعه و تحقیق در رشته خود استفاده کند.

رتبوس مطالب (۹ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی):

آشنایی با رایانه‌ی شخصی:

۱- شناخت اجزای مختلف سخت افزاری رایانه شخصی و لوازم جانبی.

۲- کاربرد و اهمیت هریک از اجزای سخت افزاری و لوازم جانبی.

آشنایی و راه‌اندازی سیستم عامل ویندوز:

۱- آشنایی با تاریخچه‌ی سیستم عامل‌های پیشرفته خصوصا ویندوز.

۲- قابلیت و ویژگی‌های سیستم عامل ویندوز.

۳- نحوه‌ی استفاده از Help ویندوز.

۴- آشنایی با برنامه‌های کاربردی مهم ویندوز.

آشنایی با بانکهای اطلاعاتی مهم و نرم افزارهای عملی - کاربردی رشته تحصیلی.

۱- معرفی و ترمینولوژی اطلاع‌رسانی.

۲- آشنایی با نرم افزارهای کتب مرجع رشته تحصیلی روی لوح فشرده و نحوه استفاده از آنها.

۳- آشنایی با بانکهای اطلاعاتی نظیر: Full-Text, Embase, Biological Abstract و ... و نحوه جستجو در آنها.

۴- آشنایی با مجلات الکترونیکی Full-Text موجود روی لوح فشرده و روشهای جستجو در آنها.

آشنایی با اینترنت:

۱- آشنایی با شبکه‌های اطلاع‌رسانی.

۲- آشنایی با مرورگرهای مهم اینترنت و فراگیری ابعاد مختلف آن.

۳- فراگیری نحوه تنظیم مرورگر اینترنت برای اتصال به شبکه.

۴- نحوه کار و جستجو با موتورهای جستجوی مهم.

۵- آشنایی با چند سایت معروف و مهم رشته تحصیلی.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1- Jill Lambert. Finding Information in Science, Technology and Medicine. Taylor & Francis. Last edition.

2- Krzysztof Zieliński. Information Technology Solutions for Healthcare. Last edition.

شیوه ارزشیابی فراگیر:

- در حیطه شناختی: ارزشیابی دانشجو در اواسط و پایان دوره بصورت تشریحی انجام می‌شود.

- در حیطه روانی- حرکتی: آزمون عملی مهارت دانشجو در استفاده از رایانه، سیستم عامل ویندوز و جستجوی

اینترنتی با استفاده از چک لیست انجام می‌گیرد.

کد درس : ۰۲ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی و

نام درس : مدیریت و هدایت مراکز فیزیوتراپی

کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

نگرش جامع به نحوه نظارت و مدیریت در مراکز درمانی فیزیوتراپی و توانبخشی.

شرح درس :

در این واحد دانشجو با اصول مدیریت و سرپرستی سیستم های بهداشتی به ویژه مراکز درمانی فیزیوتراپی آشنا می گردد.

رتوس مطالب : (نظری ۱۷ ساعت)

- اصول مدیریت درمان، آشنایی با اصول، مفاهیم تخصصی و فلسفه مدیریت در رشته فیزیوتراپی

- وجوه افتراقی بین مدیریت و رهبری

- نقش سرپرستی و نظارت فیزیوتراپیست بعنوان یکی از اعضای گروه درمانی

توضیحات: مباحث فوق به صورت کارگاه در دو روز به میزان ۱۷ ساعت به صورت تعاملی بین استاد و دانشجو

برگزار می شود.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1- Van Ooijen E. Clinical Supervision Made Easy. Churchill Livingstone. last edition.

شیوه ارزشیابی فراکلیر :

آزمونهای چند گزینه ای، تشریحی، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی.

کد درس : ۰۳ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته

نام درس : بهداشت عمومی

فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس : آشنایی با مفاهیم ارتقا سلامت و عملکرد نظام سلامت

شرح درس :

انتقال دانش و اطلاعات لازم در زمینه و نظام‌های عرضه خدمات بهداشتی در جهان و ایران، سازمانهای بین‌المللی، بهداشت خانواده، روشها و نقش آموزش بهداشت در برنامه‌های مختلف بهداشتی و تاثیر آن بر مشارکت مردم

رئوس مطالب : ۳۴ ساعت نظری

- آشنایی با تاریخچه، رسالت، اهداف و مأموریت های نظام سلامت
- آشنایی با نظام های عرضه خدمات بهداشتی در جهان و ایران
- آشنایی با اهداف و شرح وظایف هر یک از سازمانهای بین المللی بهداشت
- آشنایی با سیستم شبکه در نظام خدمات بهداشتی در ایران
- آشنایی با اصول، راهبردهای اساسی و اجزای مختلف ارتقای سلامت
- آشنایی اصول بهداشت خانواده
- آشنایی با نقش فیزیوتراپیست به عنوان آموزش دهنده به مردم، خانواده و جامعه

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

I-Public health(healthy People-healthy Population). Riegelman Richard, Last edition.

شیوه ارزشیابی فراگیر :

آزمونهای چند گزینه ای، تشریحی، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی.

نام درس: بیوشیمی کددرس: ۰۴ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با ساختار مولکولی ترکیبات شیمیایی بدن

شرح درس:

در این درس ساختار مولکولی و عملکرد متقابل ترکیبات شیمیایی با روند جذب و متابولیسم مورد بررسی قرار می گیرد.

رنوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

مرور مفاهیم کلی بیوشیمی شامل ساختمان شیمیایی کربوهیدراتها - چربیها - اسیدهای آمینه و پروتئینها - مکانیزم هضم و جذب و متابولیسم مواد فوقی - خواص آب و PH و تامپون - تنظیم متابولیسم، انواع میانی های عصبی و نحوه عملکرد آنها در سطوح سلولی، بافتی و سیستمی، انواع هورمونها و مسیر عملکرد آنها، انواع آنزیم ها

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱- چکیده بیوشیمی ناشر: دانشگاه تهران نویسنده: دایانکنکی مترجم: دکتر پروین پاسالار، آخرین ویرایش

2 - Biochemistry: A Synopsis by Diane S. Colby. Last edition.

3- Medical Biochemistry: With STUDENT CONSULT 3e by John Baynes and Marek H. Dominiczak.

Last edition.

شیوه ارزشیابی فراگیر:

آزمونهای چندگزینه ای، تشریحی، صحیح غلط، نقطه چین و یا جورکردنی

رشته فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

- آشنایی با مبانی و اثرات و اصول کاربرد بالینی داروهای مرتبط با توانبخشی

- آشنایی با فارماکودینامیک. فارماکوکینتیک. موارد استفاده هشدارها و مقایسه داروهای مختلف که در بیماران

مرتبط با توانبخشی

شرح درس:

در این درس داروهای مختلفی مورد استفاده و مرتبط با توانبخشی مورد بررسی قرار می گیرد.

رنوس مطالب: (۳۲ ساعت نظری)

مرور مقدمات شامل شکلهای دارویی - تعریف دارو، سم، حداقل دوز مؤثر، فارماکودینامیک و فارماکوکینتیک

دسته های دارویی مورد استفاده در التهاب، درد، اسپاسم و اسپاستیسیته زین: داروهای ضدالتهابی غیر استروئیدی

(NSAD)- کورتیکواستروئیدها - داروهای ضد پارکینسون و MS - داروهای روماتولوژی بویژه آرتريت روماتوئید و

استوآرتريت - داروهای شل کننده عضلانی - (Botox-Baclofen-Diazepam,...) داروهای قلبی - عروقی -

تنفسی - دیورتیکها - داروهای مربوط به سیستم اتونومیک و سیستم عصبی مرکزی و اندوکراین - میاستنی کراویس

- زخمها - داروهای شیمی درمانی - داروهای اختلالات خلقی و عاطفی و تاثیر متقابل دارودرمانی و ورزش

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱- فارماکولوژی در توانبخشی. رضایت م، قاضی خوانساری، دانشگاه علوم پزشکی تهران، چاپ آخر.

2- Pharmacology in rehabilitation. F.A. Davis, Philadelphia. Last edition.

شیوه ارزشیابی فراگیر:

آزمونهای چندگزینه ای، تشریحی، صحیح غلط، نقطه چین و یا جورکردنی

نام درس: روشهای آزمایشگاهی تشخیص پزشکی کد درس: ۶۰۴ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی با آزمون های آزمایشگاهی و مفهوم بالینی یافته های آزمایشگاهی

شرح درس :

در این درس باانشجو با انواع آزمون های آزمایشگاهی آشنا شده و مفهوم بالینی یافته های آزمایشگاهی را به منظور آشنایی با نتایج آزمون های غربالگری و رعایت ملاحظات در روند درمان و در صورت لزوم مشاوره و ارجاع به متخصصین مربوطه می آموزد .

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری)

آزمونهای غربالی شامل تجزیه شیمیایی خون (شامل تعیین مقدار کلسیم، فسفر، گلوکز، اسید اوریک، کلسترول، آلبومین و...)، خون شناسی (شامل شمارش گلبول های سفید و قرمز، فرمول شمارش، هماتوکریت، هموگلوبین، سدیمنتاسیون و...) و تجزیه ادرار (شامل تعیین درجه اسیدیته، وزن مخصوص، میزان قند، جستجوی وجود خون و پروتئین و آزمایشات میکروسکوپی) و نیز آزمونهای تشخیصی در بیماریهای عفونی (شامل انواع رنگ آمیزی، انواع کشت، روش های تشخیص ایمونولوژیک و ...) با ذکر شواهد بالینی و انواع آزمایشات هورمونی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1- Henry's clinical diagnosis and management by laboratory methods, Mc Pherson & Pncus.
Last edition.

شیوه ارزیابی فراگیر:
آزمون های چند گزینه ای، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی

نام درس: آمار زیستی کد درس: ۷۰۷ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی رشته فیزوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

تسلط دانشجو بر شاخص های آماری به طوری که قادر به تحلیل آماری متناسب با اهداف مطالعه و اجرای کامل و درست آنها در یک پروژه تحقیقاتی باشد.

شرح درس :

در این درس دانشجو پس از مرور کوتاه بر روش های پایه آمار زیستی، به فراگیری روش های آماری زیستی و همچنین نحوه تفسیر درست یافته های آماری در یک رویکرد سیستماتیک می پردازد.

رئوس مطالب: (۳۳ ساعت نظری)

- ۱- مروری بر روش های آماری توصیفی
- ۲- مروری بر روش های آماری پایه تحلیل تفاوتها
- ۳- مروری بر روش های آماری پایه تحلیل روابط
- ۴- اصول استنباط آماری شامل:
 - کاربرد احتمالات
 - خطای نمونه گیری
 - حدود اطمینان
 - آزمون فرضیه
- خطای نوع اول و دوم (سطح الفا، مقادیر P، توان آزمون)
- روش های تعیین حجم نمونه
- اعتبار نتایج آماری
- ۵- مدیریت داده ها شامل:
 - نرم افزار های آماری
 - کد گذاری و ورود داده ها
 - فرم های جمع آوری داده ها
 - پاکسازی و اصلاح داده ها
 - آنالیز داده ها

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1- Oliveria AG Biostatistics Decoded. Second Edition, Wiley, 2020
- 2- Field A. Discovering statistics using SPSS, 5th edition, SAGE, 2017

شیوه ارزیابی فراگیر :

- آزمون های چند گزینه ای، تشریحی

نام درس: روش تحقیق کد درس: ۰۸ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی رشته فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان: آمار زیستی کد ۰۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

تسلط دانشجویان بر روش‌های تحقیق در علوم پزشکی و توانبخشی و ایجاد توانایی جهت طراحی، رهبری و اجرای پروژه‌های تحقیقاتی

شرح درس:

آشنایی با مفاهیم، اصول و روش‌های مختلف تحقیق و نحوه طراحی یک تحقیق پژوهشی معتبر از طراحی سوال، طراحی روش مناسب تحقیقاتی برای حصول به پاسخ سوال، انتخاب متغیرهای مناسب تا اجرای تحقیق و جمع‌آوری درست داده‌ها از توانمندی‌هایی است که فارغ‌التحصیلان دکترای حرفه‌ای فیزیوتراپی لازم است فراگیرند.

رنوس مطالب: (۳۲ ساعت نظری)

۱- مقدمات و تعاریف:

- پژوهش پایه و بالینی
- منابع شناخت
- اصول تفکر علمی
- مکاتب پژوهشی
- فرآیند پژوهش

۲- نظریات علمی:

- تعاریف، اهداف و اجزای نظریات علمی
- جایگاه نظریات در پژوهش
- نظریات، مدلها و قوانین

۳- اخلاق در پژوهش

- درستکاری پژوهشگر
- موافق آگاهانه
- اخلاق در پژوهش‌های حیوانی

۴- طراحی پژوهش:

- انتخاب زمینه و تحلیل مساله تحقیق
 - معیار های عناوین پژوهشی مناسب
 - جامعه هدف، روش های نمونه گیری و گروه بندی
 - مفاهیم و متغیر ها
 - اهداف و فرضیات و سوالات پژوهش
 - انتخاب و تخصیص آمودنیها
- ۵- پژوهش ها تجربی:
- کار آزمایی بالینی
 - انواع مطالعات
 - مطالعات چند گروهی و تک گروهی
- ۶- پژوهش های مشاهده ای:
- مطالعات گذشته نگر و آینده نگر
 - مطالعات مقطعی و طولی
 - همبستگی، پیش بینی و علیت
 - مطالعات مورد شاهدهی
 - مطالعات موهورت
 - مطالعات متدولوژیک
- ۷- مراحل اجرای پژوهش:
- تدوین پروپوزال
 - منابع مالی پژوهش
 - دستیابی به آزمودنیها
 - جمع آوری داده ها
 - تحلیل داده ها
- ۸- گزارشات تحقیق
- اصول نگارش علمی
 - مقالات پژوهشی
 - ارائه در همایش ها
 - شاخص های تولید علم
 - Copy right و ملاحظات اخلاقی در انتشار نتایج

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1- Carter RE, Lubinsky J, Domholdt E. Rehabilitation Research: Principles and Applications, 5th edition, Elsevier Sanders, 2016
- 2- Portney LG, Watkins MP, Foundations of clinical Research: Applications to practice, 4th edition. Pearson Prentice hall 2015

شیوه ارزیابی فراگیر :

آزمون های چند گزینه ای، تشریحی

کد درس: ۰۹ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی و کارشناسی

نام درس: تصویربرداری تشخیصی

ارشد رشته فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی با روش‌های مختلف تصویربرداری تشخیصی شامل X Ray, CT Scan و سونوگرافی و کسب مهارت در بررسی و تشخیص اختلالات مختلف اسکلتی عضلانی.

شرح درس:

در این درس، دانشجویان ضمن آشنایی با اصول تصویربرداری تشخیصی، مهارت لازم را برای خواندن رادیوگرافی‌های ساده اسکلتی، CT، MRI را فرا خواهند گرفت.

رنیوس مطالب: (۳۳ ساعت نظری)

۱- X Ray:

- اصول رادیوگرافی
- آشنایی با رادیوگرافی اسکلتی سالم ستون فقرات،
- آشنایی با رادیوگرافی اسکلتی سالم اندام فوقانی و اندام تحتانی
- آشنایی با رادیوگرافی اسکلتی سالم ناحیه سینه ای و ریه ها
- آشنایی با اختلالات مختلف اسکلتی ستون فقرات، اندام فوقانی، اندام تحتانی و ناحیه سینه ای و ریه ها

۲- CT:

- اصول تکنیکی مرتبط
- آشنایی با CT سالم سر، ستون فقرات، قفسه سینه و اندام ها
- نحوه تشخیص اختلالات

۳- MRI:

- اصول انجام MRI
- انواع MRI و کاربرد آنها
- آشنایی با MRI اسکلتی سالم سر
- آشنایی با MRI اسکلتی سالم ستون فقرات

- آشنایی با MRI اسکنی سالم اندام فوقانی و اندام تحتانی
- آشنایی با MRI اسکنی سالم ناحیه سینه ای و ریه ها
- نحوه تشخیص اختلالات

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱- اصول سیستم های تصویربرداری پزشکی . دکتر محمد هوشیاری ، دکتر احمد مستعار ، سجاد فراشی ، فاطمه روستا ، فهیمه محقیان ۱۳۹۹

2- Magnetic Resonance Imaging of the Brain and Spine, Scott W atlas, 5 th edition 2017

3- Technical Fundamentals of Radiology and CT, Guillermo Avendaño Cervante, IOP Publishing, 2016

4- Fundamentals of Body CT, W. Richard Webb, William Brant, Nancy Major, Elsevier, 5th Edition - 2019

شیوه ارزشیابی فراگیر :

آزمون چهار جوابی و تشریحی، آزمون آسکی

نام درس: بیماریهای سیستم گوارش و غدد کد درس: ۱۰ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: بررسی علائم و نشانه های بیماریهای دستگاه گوارش و غدد در جهت شناخت علائم بالینی و

ارزیابی آنها

شرح درس: آشنایی با انواع بیماریهای سیستم گوارش و غدد درون ریز بدن انسان، تاثیر آن بر عملکرد و کیفیت زندگی بیماران و انتخاب روش فیزیوتراپی مناسب برای درمان و کنترل عوارض ناشی آن.

رفوس مطالب: نظری ۳۴ ساعت

بخش گوارش:

الف) مری

- بیماری های ژنتیکی از قبیل tracheoesophageal web, achalasia
- بیماریهای خونریزی دهنده مری، Mallory- weiss syndrome، واریس های مری
- رفلاکس التهابی مری و بدخیمی های مری

ب) معده: - بیماری های ژنتیکی و ارشی از قبیل تنگی پیلور، اختلالات هیپرتروفیک معده، التهاب حاد و استرس اولسرهاستریت حاد و مزمن، بدخیمی های معده.

ج) روده: duodenal peptic انسداد های مکانیکی نظیر انواژیناسیون، hirsch sprung، سندرم سوء جذب، التهاب روده بزرگ، کولیت زخمی روده بزرگ، دیورتیکولیت و بدخیمی های روده و التهاب زائده آپاندیس بخش غدد:

التهاب حاد و مزمن غده پانکراس، دیابت و انواع آن، تومورهای پانکراس، کوله سیستیت حاد و مزمن، بیماریهای هپاتیت، ویلسون و هموکروماتوز، هیپرتیروئیدی، هیپوتیروئیدی، graves، هیپوپاراتیروئیدی، هیپوپاراتیروئیدی، سندرم کوشینگ، بیماری آدیسون، آدنوم هیپوفیز، بیماریهای غدد پستانی و غد جنسی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

۱- اصول طب داخلی هاریسون، بیماری های گوارشی، مترجم سجاد قانع عزآبادی، تیمور زاده، چاپ آخر

۲- اصول طب داخلی هاریسون، بیماری های غدد، مترجم: دکتر زهره مقسومی، دکتر فاطمه فرزانه، چاپ آخر.

3- John Heick, Rolando T. Lazaro, Goodman and Snyder's Differential Diagnosis for Physical Therapists, 7th ed; 2022.

شیوه ارزشیابی فراگیر: آزمونهای چند گزینه ای و تشریحی

نام درس: آزمونهای الکتروفیزیولوژیک کد درس: ۱۱ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی رشته بیوفیزیولوژی)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

نوع درس: نظری - عملی

تعداد واحد: ۲ (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

هدف کلی درس:

آشنایی با آزمونهای مختلف الکتروفیزیولوژیک شامل ECG, EMG و EEG در تشخیص آسیبهای مغزی، سیستم عصبی-عضلانی-اسکلتی و قلبی-عروقی

شرح درس:

در این درس دانشجویان با انواع آزمونهای الکتروفیزیولوژیک شامل ECG, EMG و EEG و پتانسیلهای برانگیخته حسی و حرکتی و کاربرد آنها در تشخیص آسیبهای مغزی، سیستم عصبی-عضلانی-اسکلتی و قلبی-عروقی بصورت عملی و تئوری آشنا می گردند. دانشجویان در طی کلاس عملی در مراکز مربوطه جهت آشنایی با نحوه انجام آزمایشات بصورت مشاهده ای و نیز نحوه تفسیر آزمون ها آشنا می شوند.

ریوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

۱- ECG:

- مورفولوژی و فعالیت الکتریکی قلب،
- منشاء و روش ثبت سیگنال ECG
- ECG نرمال، ECG در وضعیت استراحت، در حین فعالیت
- واریانتهای طبیعی
- تغییرات پاتولوژیک ECG در بیماریهای قلبی با تاکید بر توانبخشی قلبی
- الکتروکاردیوگرافی در حین تمرین، تستهای ورزشی

۲- EEG:

- مورفولوژی و فعالیت الکتریکی نورونها
- منشاء و روش ثبت سیگنال EEG
- EEG نرمال
- EEG بیداری در افراد بالغ،
- واریانتهای طبیعی

- حرکات چشم، خواب، ت
- تغییرات تکاملی EEG در دوران کودکی
- منشاء ریتمهای زمینه،
- نقایص جمجمه
- تغییرات ریتم زمینه ای
- یافته های غیر طبیعی EEG
- تغییرات پاتولوژیک EEG در بیماریهای خاص
- ۳- پتانسیلهای برانگیخته حسی:
 - آشنایی با تکنیکهای تحریک و ثبت
 - پاسخهای طبیعی
 - منابع عصبی پیکهای مختلف شامل اعصاب اندام فوقانی، تحتانی
 - پتانسیلهای برانگیخته اعصاب مغزی
 - کاربردهای کلینیکی
- ۴- پتانسیلهای برانگیخته حرکتی:
 - تحریک الکتریکی نخاع و مغز
 - پاسخهای طبیعی
 - تحریک مغناطیسی مغز و نخاع (TMS, rTMS)
 - مطالعه اعصاب محیطی
 - زمان هدایت مرکزی
 - کاربردهای کلینیکی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1- Aminoff M. J. Electrodiagnosis in clinical neurology. Elsevier Saunders. Last edition.
- 2- Jun Kimura. Electrodiagnosis in Diseases of Nerve and Muscle: Principles and Practice. Last edition.
- 3- Lara Marcuse, Madeline Fields, Ji Yeoun Yoo. Rowan's Primer of EEG. Last Edition.

شیوه ارزشیابی فراگیر:
آزمونهای چند گزینه ای، تشریحی و آسکی.

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: در این درس دانشجویان با تاثیر عوامل سایکولوژیک بر عملکرد و بروز اختلالات سیستمها و ارگان های مختلف بدن آشنا می شود.

شرح درس: آشنایی با عوامل و مظاهر سایکوسوماتیک موثر بر عملکرد سیستمها و ارگان های مختلف بدن و مکانیسم های احتمالی بروز اختلال عملکردی در آنها به واسطه عوامل مختلف سایکولوژیک.

رتوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

- ارزیابی نورو سایکولوژیک و سایکولوژیک
- افسردگی
- اضطراب
- اختلالات سایکولوژیک و اختلال خواب
- اختلالات سایکولوژیک و اختلالات جنسی
- اختلالات سایکولوژیک و اختلالات قلبی
- اختلالات سایکولوژیک و اختلالات معدوی-روده ای
- اختلالات سایکولوژیک و اختلالات کلیوی
- اختلالات سایکولوژیک و اختلالات متابولیک و اندوکرینی
- اختلالات سایکولوژیک و خستگی مزمن
- اختلالات سایکولوژیک و فیبرو میالژیا
- اختلالات سایکولوژیک و اختلالات رماتیسمی
- اختلالات سایکولوژیک و اختلالات نورولوژیک
- اختلالات سایکولوژیک و توبخشی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1- Suzanne O'Sullivan. Psychosomatic Disorders. Random House publishing. 2015.
- 2- Benjamin B. Wolman. Psychosomatic Disorders. Springer Science & Business Media. Last edition.

شیوه ارزشیابی فراگیر: آزمونهای چند گزینه ای، تشریحی

نام درس : درمان مبتنی بر شواهد (EBP) کد درس : ۱۳ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی رشته فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

آشنایی با مبانی درمان مبتنی بر شواهد، فراگیری نحوه جمع آوری شواهد، ارزیابی نقادانه آنها و انتخاب موجه ترین روش درمان بیماریهای مربوط

شرح درس :

با توجه به حجم انبوه و روز افزون اطلاعات، دسته بندی آنها با شواهد موجود به ارزیابی و درمان با بهترین روش ممکن کمک کرده و دانستن آن ضروری است.

رنوس مطالب : (نظری ۱۷ ساعت)

- مرور تعریف و مبانی درمان مبتنی بر شواهد، شواهد کدامند و چگونه باید جمع آوری شوند، طبقه بندی منابعی که شواهد از آنها جمع آوری می شوند از نظر میزان اعتبار

- روشهای ارزیابی نقادانه شواهد و مقایسه انواع مطالعات تحقیقی در حوزه فیزیوتراپی

- آشنایی با مرور نظام مند و متا آنالیز

- معرفی خطوط راهنمای (Guide lines) ایجاد شده در زمینه روشهای فیزیوتراپی و نحوه استفاده از آنها.

منابع اصلی درس : (آخرین چاپ)

I- Dawes M., Davies P.T., Gray A.M. Evidence based practice a primer for health care professionals. Edinburgh: Churchill Livingston. Last edition.

شیوه ارزشیابی فراگیر :

آزمونهای چند گزینه ای، تشریحی، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی.

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری- ۲ واحد عملی

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با نحوه معاینات و ارزیابی انواع اختلالات عملکردی مفاصل محیطی و ستون فقرات و چمجه با رویکرد مانی پولاسیون Thrust و Non-thrust و نحوه عملی درمان این اختلالات

شرح درس:

در این درس دانشجویان با روش های ارزیابی و درمان اختلالات عملکردی مفاصل محیطی و ستون فقرات و چمجه با رویکرد مانی پولاسیون Thrust و Non-thrust و روند مناسب تصمیم گیری بالینی در اولویت بندی منطقه درمان، موارد کاربرد و ممنوعیت تکنیک ها، احتیاطات و خطرات آشنا می شوند.

رئوس مطالب: (نظری ۱۷ ساعت)

تعریف و جایگاه مانیوپولاسیون Thrust و Non-thrust در درمان اختلالات عملکردی، سوماتیک دیسفاکشن و تریاد تشخیصی در اختلالات عملکردی، بیومکانیک طبیعی و غیر طبیعی سگمان مهره ای، تئوری های پشتیبان، اثر بخشی تکنیک های مانیوپولاسیون Thrust و Non-thrust مفصلی، الگوهای انتشار علائم بصورت سوماتوویسرال و ویسروسوماتیک، اصول بیومکانیک اعمال تکنیک های مانیوپولاسیون Thrust و Non-thrust و پوزیشن مناسب بیمار، بیومکانیک بدنی مناسب تراپیست، تکنیک های تماس دست، غربالگری پیش از مانیوپولاسیون، روند مناسب تصمیم گیری بالینی در اولویت بندی منطقه درمان، موارد کاربرد و ممنوعیت تکنیک ها، احتیاطات و خطرات

تعریف و جایگاه کرانیوساکرال تراپی، بیومکانیک مفاصل چمجه، اثرات فیزیولوژیک، موارد کاربرد و ممنوعیت تکنیک ها، احتیاطات

عملی: (۶۸ ساعت)

اجرای عملی تکنیکهای مانیوپولاسیون Thrust و Non-thrust و کرانیو ساکرال تراپی با تاکید بر اصول بیومکانیکی پوزیشن دهی به بیمار و اجرای صحیح تکنیکهای لمس و تشخیص و اصلاح توضیحات: این درس بنا به امکانات گروه آموزشی و دانشکده می تواند به صورت کارگاه ارائه و برگزار شود.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1- Hengeveld E., Banks K., English K. Maitland's Vertebral Manipulation. Elseviere Butterworth Heinemann. Last edition.
- 2- Osion K. A. Manual Physical Therapy of The Spine. Saunders. Last edition.
- 3- Lisa Destefano. Greenman's Principles of Manual Medicine. Lippincott Williams & Wilkins. Last edition.
- 6- Alexander S. Nicholas, Evan A. Nicholas. Atlas of Osteopathic techniques. Lippincott Williams & Wilkins. Last edition.
- 7- Robert C. Ward. Foundations for Osteopathic Medicine. Williams & Wilkins. Last edition.

شیوه ارزشیابی فراگیر:

آزمونهای چند گزینه ای، تشریحی، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی و آزمون عملی.

کد درس: ۱۵ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع

نام درس: درمانهای دستی اختلالات عملکردی بافت نرم
کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری- ۲ واحد عملی

هدف کلی درس:

آشنایی با ساختار و عملکرد بافت نرم و اعصاب محیطی و پوشش های نخاعی و تشخیص انواع اختلالات عملکردی و روش های درمانی بافت نرم و ریلیز فاشیا و نیز نوروموبیلیزاسیون در شرایط مختلف حاد- تحت حاد و مزمن

شرح درس:

در این درس بر مبنای تاریخچه گیری و معاینات بالینی روش شناسایی انواع درگیریها و اختلالات عملکردی فاشیا و بافت نرم و اعصاب محیطی و پوشش های نخاعی آموزش داده شده و تکنیکهای عملی درمانی ریلیز مایوفاشیال و نیز نوروموبیلیزاسیون با استناد به قوانین نورودینامیک آموزش داده می شود.

رنوس مطالب: (نظری: ۱۷ ساعت)

انواع درگیری فاشیا و تغییر رفتار مکانیکی بافت نرم، مکانیسمهای مکانیکی و نورال درگیر در دیسفاکشن های بافت نرم، مکانب مختلف در اصلاح دیسفاکشنهای بافت نرم، آموزش تیوری و عملی تکنیکهای ریلیز مایو فاشیال، استرین کانتر استرین و تاریخچه گیری و علائم ذهنی و عینی در اختلالات عملکردی اعصاب محیطی و پوشش های نخاعی، مروری بر آناتومی و فیزیولوژی اعصاب محیطی و پوشش های نخاعی، تغذیه و متابولیسم بافت عصبی، بیومکانیک طبیعی و پاتومکانیک بافت عصبی و پوششهای نخاعی، تقسیم بندی درجات مختلف آسیب های اعصاب محیطی، سندرومهای فشاری و گیرافتادگی اعصاب محیطی، آزمونهای نورودینامیکی و تانسین عصبی در اندام فوقانی (اعصاب مدین، اولنار، رادیال، ماسکولوکوتانوس) و اندام تحتانی (سیاتیک، تیبیال، پروئنال، سورال، صافئوس و اوبتوراتور)، آزمون اسلپ و تانسین پوشش های نخاعی، قوانین و اصول کاربردی در انتخاب پارامترهای درمانی نوروموبیلیزاسیون در شرایط حاد، تحت حاد و مزمن، موارد کاربرد و ممنوعیت تکنیک ها، احتیاطات

عملی: (۶۸ ساعت)

اجرای عملی تکنیکهای ریلیز مایو فاشیال، استرین کانتر استرین و با تاکید بر اصول بیومکانیکی پوزیشن دهی به بیمار و اجرای صحیح تکنیکهای لمس و تشخیص و اصلاح توضیحات: این درس بنا به امکانات گروه آموزشی و دانشکده می تواند به صورت کارگاه ارائه و برگزار شود.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1-John Butler. Mobilisation of Nervous System. Last edition.
- 2-Michael Shacklock. Clinical Neurodynamics: A New System of Musculoskeletal Treatment. Butterworth Heinemann. Last edition.
- 3-Jean Pierre Barral , Alain Crobier. Manual Therapy for The Peripheral nerves. Churchill Livingstone. Last edition.
- 4- Manual Carol J. Manheim. Myofascial Release. Last edition.
- 5- Leon Chaitow. Positional release techniques. Elsevier. Last edition.
- 6- Leon Chaitow. Strain counter strain. Elsevier. Last edition.

شیوه ارزیابی فراگیر:

آزمون های چند گزینه ای، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی و امتحان عملی

نام درس: ماساژ و تکنیکهای تخلیه لنف کد درس: ۱۶ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱- واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با تکنیکهای مختلف ماساژ و اجرای عملی آنها همین طور آشنایی با درمانهای موثر جهت تخلیه لنف

شرح درس: آشنایی دانشجویان با تکنیکهای مختلف ماساژ و اجرای عملی آنها در بیماریهای مختلف با تکیه بر اصول بیومکانیک و نوروفیزیولوژیک و همینطور آشنایی با سیستم لنفاوی و تشخیص انواع احتقانهایی لنفاوی و درمانهای موثر جهت تخلیه ی لنف در تنه و اندامهای فوقانی و تحتانی

رئوس مطالب: (نظری: ۱۷ ساعت)

اصول فیزیولوژیک ماساژ، اصول بیومکانیک اثربخشی ماساژ، انواع تکنیکهای ماساژ، انواع دستگذاری و اعمال فشار بر بافت

آناتومی و فیزیولوژی سیستم لنفاوی، دلایل مختلف اختلال درناژ لنفاوی، تکنیکهای دستی درناژ لنفوی، تجهیزات الکتریکی تخلیه لنف ازجمله وازوترین و دکمپرسن تراپی، بانداژ اندامها در اختلالات سیستم لنفاوی

عملی: (۳۳ ساعت عملی)

اجرای عملی تکنیکهای مختلف ماساژ و روشهای دستی و الکتریکی درناژ لنفاوی

توضیحات: این درس بنا به امکانات گروه آموزشی و دانشکده می تواند به صورت کارگاه ارائه و برگزار شود.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1- Michael Földi, Roman Strößenreuther, Basic Principles of Manual Lymph Drainage, Last edition.

2- Michael Földi, Foundations of Manual Lymph Drainage, Elsevier Mosby, Last edition.

شیوه ارزیابی فراگیر:

آزمون های چند گزینه ای، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی و آزمون عملی.

نام درس: درای نیدلینگ و تپینگ کد درس: ۱۷ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس: آشنایی و فراگیری روش های درمانی Dry needling و Taping
شرح درس: آموزش مفاهیم اصولی و آشنایی با روش Dry needling و Taping و مکانیسم اثر و کاربردهای درمانی آن ها در اختلالات سیستمهای عصبی عضلانی و اسکلتی

رنوس مطالب عملی: (۶۸ ساعت عملی)

- مکانیسم اثر Dry needling
- آشنایی با انواع سوزنهای مورد استفاده در Dry needling
- آشنایی با انواع تکنیکهای Dry needling
- آشنایی با عوارض احتمالی، احتیاطات و موارد عدم کاربرد Dry needling
- انجام درای نیدلینگ در عضلات تنه و سرو گردن، اندام فوقانی، اندام تحتانی
- آموزش مفاهیم اصولی و آشنایی با روش های Taping و مکانیسم اثر آن
- آموزش اصول کاربرد Taping در مهار و تحریک عضلات
- آموزش اصول کاربرد Taping در تکنیکهای اصلاحی شامل: فانکشنال، فاسیا، تاندون و لیگامان و لنفاتیک
- آموزش اصول کاربرد Taping در بی ثباتی مفصلی
- بررسی شواهد بالینی موجود بر اساس مطالعات انجام شده
- انجام روشهای Taping در کاهش درد
- انجام روشهای Taping در شرایط حاد و مزمن در آسیبهای شایع سیستم عضلانی - اسکلتی و ورزشی

توضیحات: این درس بنا به امکانات گروه آموزشی و دانشکده می تواند به صورت کارگاه ارائه و برگزار شود.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1- Dominik Imich. Myofascial Trigger Points. Comprehensive Diagnosis and Treatment. Last edition.
- 2- Jan Dommerholt. Trigger Point and Dry Needling. An Evidence and Clinical_Based Approach. Cesar Fernandez_de_las_penas. Last edition.
- 3- Keno Kase. Clinical Therapeutic Applications of the Kinesio Taping Method. Last edition.
- 4- John Gibbons. A Practical Guide to Kinesiology Taping. Last edition.

شیوه ارزیابی فراگیر: آزمون عملی - آسکی

نام درس: تشخیص افتراقی و روند استدلال بالینی در فیزیوتراپی کد درس: ۱۸ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با علائم و نشانه های بیماریهای سیستم های مختلف بدن و روند استدلال بالینی به منظور شناسایی و افتراق اختلالات عملکردی از بیماریها

شرح درس :

در این درس دانشجویان با علائم و نشانه های بیماریهای سیستم های مختلف بدن آشنا می شوند و با اطلاع از فرآیندهای استدلال و تصمیم گیری بالینی، افتراق اختلالات عملکردی از بیماریها را فرامی گیرند.

رنوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

مقدمه ای بر روند غربالگری افتراقی، مصاحبه با بیمار، مروری کلی بر علائم و نشانه های بیماریهای قلبی عروقی، ریوی، هماتولوژی، گوارشی، کلیوی و مجاری ادرار، کبد و صفرا، غدد درون ریز و متابولیک، سرطانی، ایمونولوژیک و منشاء سیستمیک درهای اسکلتی عضلانی و چگونگی افتراق اختلالات عملکردی ناشی از بیماریهای مختلف، آشنایی با فرآیندهای استدلال بالینی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1- Goodman c.c, Snyder t.k. Differential diagnosis in physical therapy. Philadelphia: saunders. Last edition.
- 2- Refshaug k. Musculoskeletal physiotherapy: Clinical science and practice. Last edition.

شیوه ارزیابی فراگیر :

آزمون های چند گزینه ای، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی

نام درس: فیزیوتراپی در مراقبتهای اولیه سلامت کد درس: ۱۹ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

نوع درس: نظری

تعداد واحد: ۱

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم مرتبط با غربالگری اولیه اختلالات اسکلتی عضلانی و پوسچر و نقش فیزیوتراپیست در مواجهه با بیماران در سیستم بهداشتی - درمانی

شرح درس: در این درس دانشجویان با مفاهیم مرتبط با غربالگری اولیه اختلالات اسکلتی عضلانی و پوسچر جهت مشاوره یا معرفی بیماران به متخصصین مرتبط آشنا شده و نقش فیزیوتراپیست در مواجهه با بیماران در سیستم بهداشتی - درمانی مورد بحث قرار می گیرد.

رتوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری)

- آشنایی با فیزیوتراپی از دیدگاه تاریخی - حقوقی - اخلاقی و مسئولیت حرفه ای
- آموزش روشهای غربالگری
- تصمیم گیری کلینیکی در خصوص نیاز به معرفی به سایر تخصصهای پزشکی
- ارزیابی و تشخیص اختلالات اسکلتی عضلانی و پوسچرهای غیر طبیعی جهت تشخیص و معرفی برای درمان
- ارزیابی و تشخیص اختلالات تعادل و فعالیتهای عملکردی جهت پیشگیری از زمین خوردن
- آموزش و مشاوره به گروههای هدف مختلف در جامعه مانند خانواده، گروههای مختلف پزشکی، مشاغل مختلف و ... برای بهبود کیفیت زندگی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1- Goodman c.c, Snyder t.k. Differential diagnosis in physical therapy. Philadelphia:saunders. Last edition.
- 2- Higgs M., Jones J. Clinical Reasoning in the health professions. Butterworth Heinemann. Last edition.

شیوه ارزیابی فراگیر:
آزمون های چند گزینه ای، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی

کد درس: ۲۰ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی رشته

نام درس: فیزیولوژی تمرین

فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: در این درس دانشجویان با منابع تامین انرژی در تمرینات مختلف و اثر تمرینات بر سیستمهای قلبی-عروقی-تنفسی و عضلانی-اسکلتی آشنا می شوند.

شرح درس: (۳۴ ساعت نظری)

- تشریح تمرینات هوازی و بی هوازی و مقایسه آنها در تامین انرژی فعالیتها
- روند مصرف اکسیژن در تمرین هوازی
- محاسبه حداکثر اکسیژن مصرفی و کاربرد آن در عملکرد سیستم قلبی-عروقی-تنفسی
- بررسی عملکرد و سازگاریهای سیستم قلبی-عروقی-تنفسی و سیستم عضلانی در تمرینات مختلف استاتیک، دینامیک، تحملی و قدرتی
- بررسی شرایط محیطی بر پاسخهای کوتاه مدت و دراز مدت فیزیولوژیکی
- اثر هورمونها در تمرینات هوازی و بی هوازی
- محاسبه انرژی و کار انجام شده در تمرین
- اثر تغییرات فیزیولوژیکی هنگام گرم کردن و برگشت به حالت اولیه
- اصول اجرای تمرینهای مقاومتی و کششی
- اثر برنامه های تمرینی بر کنترل وزن، افزایش توانمندی و کارایی فیزیکی بدن
- کاربرد تمرینات هوازی و بی هوازی در بیماریهای خاص مانند قلبی-عروقی، تیروئید و ...
- کاربرد تمرینات تحملی و قدرتی در گروههای مختلف سنی و جنسی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1- Lemura L.M. Clinical Exercise Physiology: Application and Physiological Principles. Lippincott Williams & Wilkins. Last edition.
- 2- Scoll K.P. Exercise Physiology: Theory and application to fitness and Performance. Last edition.
- 3- McArdle W. D. Exercise Physiology: Energy, nutrition and human Performance. Last edition.
- 4- American college of sport medicine. ACSMs guideline for exercise testing and Prescription. Lippincott Williams & Wilkins. Last edition.

شیوه ارزیابی دانشجویان:

آزمونهای چند گزینه ای، تشریحی، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی

نام درس: الکتروترابی پیشرفته کد درس: ۳۱ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس: آشنایی با تجهیزات درمانی به روز در فیزیوتراپی

شرح درس: آشنایی با فیزیک، اصول درمانی و فراگیری نحوه کاربرد بالینی مدالیتی های نوین الکتروترابی در فیزیوتراپی شامل امواج ضربه ای یا شاک ویو (Shockwave Therapy)، مگنت تراپی (Electro Pulsed Magnet Fields Therapy: PEMF)، تکارترابی (TECAR Therapy) و سایر مدالیتی های الکتروترابی که بر اساس شواهد بالینی و سایر منابع به روز به عنوان مدالیتی های الکتروترابی شناخته می شوند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۲ ساعت عملی)

تعریف و توضیح فیزیک کاربردی امواج صوتی و سوپرسونیک و دستگاه های شاک ویو تراپی و انواع آن

تعریف و توضیح فیزیک کاربردی امواج رادیویی و دستگاه های تکارترابی

تعریف و توضیح فیزیک کاربردی میدانهای مغناطیسی و دستگاه های مگنت تراپی (PEMF)

توضیح اثرات فیزیولوژیک و درمانی برای هریک از مدالیتی های شاک ویو، مگنت (PEMF) و تکار

توضیح موارد استفاده و عدم استفاده برای هریک از مدالیتی های شاک ویو، مگنت (PEMF) و تکار

نحوه الکترود گذاری و تنظیم میزان شدت خروجی در نواحی مختلف بدن برای هریک از مدالیتی های شاک ویو،

مگنت و تکار

تعریف و توضیح فیزیک کاربردی، تاثیرات درمانی و نحوه کاربرد سایر مدالیتی های الکتروترابی که بر اساس

شواهد بالینی و سایر منابع به روز به عنوان مدالیتی های الکتروترابی شناخته می شوند

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1- James W. Bellew, Thomas P. Nolan. Michlovitz's Modalities for Therapeutic Intervention (Contemporary Perspectives in Rehabilitation). 2022.
- 2- Paul Hobrough. Understanding MSK shockwave therapy: The radial pressure wave. 2021.

شیوه ارزشیابی فراگیر:

آزمون عملی

کد درس: ۲۲ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی و

نام درس: فیزیوتراپی در اختلالات کف لگن

کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با اختلالات عملکرد عضلات کف لگن و پرولاپس ارگان های لگنی و فیزیوتراپی آنها

شرح درس: در این درس دانشجویان با اختلالات عملکرد عضلات کف لگن و پرولاپس ارگان های لگنی، عوامل بیومکانیک و روشهای مختلف فیزیوتراپی مبتنی بر شواهد این اختلالات آشنا می شوند.

رتبوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

- آشنایی با بی اختیاری ادراری استرسی و مدفوعی، مثانه بیش فعال و دردهای ناحیه لگن، یبوست، اختلالات عملکرد جنسی در مردان و زنان، پرولاپس ارگانهای لگنی و سایر اختلالات ناحیه کف لگن
- آشنایی با اختلالات عملکرد عضلات کف لگن و پرولاپس ارگان های لگنی و نحوه ارزیابی آنها
- آشنایی با عوامل بیومکانیکی موثر بر عملکرد عضلات کف لگن
- آشنایی با روش های اندازه گیری فشار ناحیه واژینال و رکتال
- آشنایی با درمان فیزیوتراپی مبتنی بر شواهد شامل روش های تمرین درمانی و نحوه تحرکات الکتریکی در بی اختیاری ادراری استرسی و مدفوعی، مثانه بیش فعال و دردهای ناحیه لگن، یبوست، اختلالات عملکرد جنسی در مردان و زنان، پرولاپس ارگانهای لگنی و سایر اختلالات ناحیه کف لگن
- آشنایی با بیوفیدبک عضلات کف لگن جهت ارزیابی و مداخلات درمانی
- ارزیابی و آموزش الگوی تنفسی بیماران با اختلال عملکردی کف لگن
- فیزیوتراپی در دوران بارداری و پس از زایمان
- مراقبت و درمان فیزیوتراپی در بهبود کیفیت زندگی زنان در سنین مختلف
- آموزش روشهای پیشگیری و درمان در استئوپروز

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1- Diane Lee, The pelvic girdle: an integration of clinical expertise and research. Churchill Livingstone. Last edition.
- 2- Kari Bo, Bary Berghmans, Siv Morkved, Marijke Van Kampen. Evidence Based Physical Therapy For The Pelvic Floor, Bridging Science and Clinical Practice. Churchill Livingstone. Last edition.
- 3- Kissner. Therapeutic Exercise. Last edition.
- 4- Mantle J., Haslam J., Barton S. Physiotherapy in Obstetrics and Gynecology. Last edition.
- 5- Porter S. Tidy's Physiotherapy. Last edition.

شیوه ارزیابی فراگیر:

آزمون های چند گزینه ای، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی

کد درس: ۲۳ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع

نام درس: فیزیوتراپی در بیماریهای خاص و نوپدید
کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با فیزیوتراپی در بیماریهای خاص و نوپدید همچون بیماران هموفیلی، کلیوی و دیالیز، سرطان، پوست و سوختگی.

شرح درس: در این درس تاکید بر فراگیری معاینات بالینی، آموزش روش های پیشگیری و درمان با توجه به ویژگی های خاص و اختلالات عملکردی ویژه ای که در هر گروه از این بیماران اتفاق می افتد و نیز آموزش روش های مراقبت از خود در اختلالات عملکردی مرتبط با بیماری های خاص این بیماران می باشد.

رنوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

- آشنایی با فیزیوتراپی در هموفیلی
- آشنایی با فیزیوتراپی در بیماریهای کلیوی و دیالیز
- آشنایی با فیزیوتراپی در سرطان
- آشنایی با فیزیوتراپی در بیماریهای پوستی
- آشنایی با فیزیوتراپی در سوختگی
- آشنایی با فیزیوتراپی در بیماریهای نوپدید مانند کوید

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1- Physiotherapy Advances and Approaches Toward Dialysis Patients. Arijit KD, Archana N, Rekha M. 2020.
- 2- Cancer Rehabilitation (Principles and Practice). Stubblefield MD. 2nd edition, Springer, 2018.
- 3- Physiotherapy Management of Haemophilia. Buzzard B & Beeton K. Wiley, last edition.
- 4- Physiotherapy in Burn and Wound Care (a Clinical Approach). EL-Kadar SA, AL-Saif A, Al-Jiffri O. Lap Lambert Academic Publication. Last edition.

شیوه ارزیابی فراگیر: آزمون های چند گزینهای، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی

نام درس: فیزیوتراپی در سالمندان کد درس: ۲۴ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی ۲ واحد نظری و برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی ارشد ۱ واحد نظری)

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: کسب مهارت‌های بالینی برای ارزیابی، پیشگیری و درمان فیزیوتراپی بیماری‌های سالمندی به منظور ارتقای فعالیت‌های عملکردی، بهبود کیفیت زندگی و حفظ استقلال عملکردی سالمندان.

شرح درس: در این درس دانشجویان اختلالات سیستم عملکردی و بیماری‌های شایع سالمندی، روش‌های پیشگیری و درمان فیزیوتراپی در سالمندان را فرا می‌گیرند. در این درس با تاکید بر اختلالات شناختی، تعادلی و عملکردی سالمندان، دانشجویان روش‌های درمانی ارتقای فعالیت‌های عملکردی روزانه را برای حفظ استقلال فردی و افزایش کیفیت زندگی سالمندان فرا می‌گیرند.

رنوس مطالب: (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی ۲ واحد نظری ۳۴ ساعت و برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی ارشد ۱ واحد نظری ۱۷ ساعت)

- سالمندی و بیماری‌ها و اختلالات سیستم عضلانی-اسکلتی-عصبی
- سالمندی و بیماری‌ها و اختلالات سیستم قلبی-تنفسی
- روش‌های پیشگیری و درمان فیزیوتراپی در بیماری‌های سالمندی مانند استروک، قلبی-تنفسی، استئوپروزیس و ...
- ارزیابی و تشخیص اختلالات عملکردی در سالمندان (راه رفتن، نشستن و برخاستن و فعالیت‌های عملکردی روزانه)
- روش‌های پیشگیری از زمین خوردن و ارتقای تعادل عملکردی در سالمندان
- درمان‌های فیزیوتراپی برای حفظ و ارتقای فعالیت‌های عملکردی، استقلال نسبی و کیفیت زندگی
- درمان‌های فیزیوتراپی برای پیشگیری و اصلاح دفع‌ریمیتی‌های سالمندی
- فیزیوتراپی در سالمندان با اختلالات شناختی مانند دمانس، آلزایمر و ...
- آموزش روش‌های پیشگیری و درمانی به خانواده و مراقبین سالمندان
- روش‌های نوین telerehabilitation و virtual therapy در سالمندان

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1. Stefano Masiero, Ugo Carraro. Rehabilitation Medicine for Elderly Patients (Practical Issues in Geriatrics) 1st ed. 2018.
2. Dale Avers, Rita Wong. Guccione's Geriatric Physical Therapy. 4th Edition, 2019.

شیوه ارزیابی فراگیر: آزمون‌های چند گزینه‌ای، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردن

۵۰ برنامه آموزشی دوره دکتری حرفه‌ای رشته فیزیوتراپی (جهت ادامه تحصیل دانش‌آموختگان مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد)

نام درس: فیزیوتراپی در آسیب های ورزشی پیشرفته کد درس: ۲۵ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی رشته فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

- فراگیری مکانیسم آسیب در سیستم عصبی-عضلانی-اسکلتی شامل لیگامان، تاندون، عضله، عصب، غضروف و استخوان
- فراگیری آسیب های شایع در رشته های مختلف ورزشی
- فراگیری اصول ارزیابی، پیشگیری و درمان فیزیوتراپی ضایعات ورزشی

شرح درس :

در این درس دانشجویان با مکانیسم آسیب های شایع ورزشی در سیستم عصبی-عضلانی-اسکلتی آشنا می شود و روش های تخصصی فیزیوتراپی مبتنی بر شواهد در پیشگیری و درمان این آسیب ها را فرا می گیرد.

رتبوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

- اصول فیزیوتراپی در ارزیابی، پیشگیری و درمان آسیب های ورزشی
- اقدامات اولیه و فوریتی در آسیب های ورزشی مبدائی
- فیزیوتراپی تخصصی در آسیب های شایع ورزشی اندام فوقانی (مفصل شانه، مفصل آرنج، مفصل مچ دست و دست)
- فیزیوتراپی تخصصی در آسیب های شایع ورزشی اندام تحتانی (مفصل ران و ناحیه ران، مفصل زانو، ساق پا، مفصل مچ پا و پا)
- فیزیوتراپی تخصصی در آسیب های شایع ورزشی ستون فقرات گردنی، توراسیک و کمری
- تجویز نسخه ورزشی (Exercise Prescription) در پیشگیری و درمان آسیب های ورزشی
- معیارهای بازگشت به ورزش (Return to Play) در آسیب های مختلف ورزشی
- کاربرد تکنیک های McConnell taping و Kinesio Taping در پیشگیری و درمان سیستم عضلانی-اسکلتی
- کاربرد تکنیک های درمان دستی مانند Myofascial release، Muscle Energy، Joint Mobilization در آسیب های ورزشی
- آسیب های ورزشی
- کاربرد Dry Needling در آسیب های ورزشی
- کاربرد مدالیت های فیزیوتراپی مانند لیزر پرتوان، شاک ویو و ... در آسیب های ورزشی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1. Sports Injuries. Prevention, Diagnosis, Treatment and Rehabilitation. Mahmut Nedim Doral Jon Karlsson. Springer-Verlag Berlin Heidelberg, Last edition.
2. Rehabilitation Techniques for Sports Medicine and Athletic Training. William E. Prentice. Slack Incorporated, Last edition.
3. Physical Rehabilitation of the Injured Athlete. Andrews, James R. Elsevier Inc, Last edition.
4. Sports-Specific Rehabilitation. R Donatelli. Churchill Livingstone, Last edition.

شیوه ارزیابی فراگیر :
آزمون های چند گزینه ای، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی

کد درس: ۲۶ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی رشته فیزیوتراپی)

نام درس: سمینار
پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

فراگیری جستجوی علمی، نقد، تحلیل و جمع بندی نتایج ارایه شده در تحقیقات انجام شده، در یک موضوع علمی مرتبط با پایان نامه یا موضوعات چالشی رشته فیزیوتراپی که بصورت گزارش مکتوب و شفاهی ارائه خواهد شد.

شرح درس: (۱۷ ساعت نظری)

در این واحد درسی دانشجویان روشهای علمی جستجوی مقالات literature searching، مطالعه، تحلیل و نقد مقالات را در موضوعات نوین و چالشی رشته فرا می گیرند تا با تسلط بر مباحث تئوریک و روش شناسی تحقیقات، شناسایی، تعریف و انجام پژوهشهای مساله محور ممکن گردد.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

منابع و متون علمی با تاکید بر مقالات منتشر شده در مجلات علمی

شیوه ارزیابی فراگیر:

ارزیابی گزارش های مکتوب و شفاهی

کد درس: ۲۷ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی رشته فیزیوتراپی)

نام درس: پایان نامه

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس:

در این واحد درسی دانشجو تحت نظر اساتید راهنما و مشاور خود یک موضوع تحقیقاتی مساله محور و بالینی را طراحی و اجرا می کند. این موضوع در حیطه های مختلف ارزیابی، پیشگیری و درمان فیزیوتراپی در زمینه های مختلف ارتوپدی، نورولوژی، قلبی-ریوی، آسیبهای ورزشی، زنان، سالمندان و ... می باشد.

شیوه ارزیابی فراگیر:

مطابق آئین نامه آموزشی دوره دکتری حرفه ای رشته فیزیوتراپی مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی با مفاهیم و مبانی فیزیک و مکانیک کاربردی در فیزیوتراپی

شرح درس:

آشنایی با مفاهیم و مبانی فیزیک و مکانیک مرتبط با ساخت و بکارگیری تجهیزات الکتریکی (مانند اولتراسوند، امواج کوتاه رادیویی و ...) و مکانیکی (مانند کشش، تعلیق درمانی و ...) مورد استفاده در فیزیوتراپی و همچنین توضیح مفاهیم مکانیکی پایه برای درک بهتر و توجه مباحث بیومکانیک و کینزیولوژی در فیزیوتراپی

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

قسمت فیزیک: تعریف موج، انواع موج، طیف الکترومغناطیس

جریان الکتریسته- انواع جریانهای الکتریکی و تحریک الکتریکی یافت های بدن شامل جریانهای مستقیم (Direct Current: DC) و متناوب (Alternative Current: AC) پیوسته و غیر پیوسته یا پالس (Pulsed Currents) -

جریانهای تداخلی

- توضیح و نحوه ایجاد امواج پرفراکشنس الکترومغناطیس مورد استفاده در فیزیوتراپی شامل امواج رادیویی، ماکروویو

- مبحث فیزیک نور شامل توضیح طیف های نور مادون قرمز، مرئی و فرابنفش

- اصول و مبانی لیزر و نحوه تولید آن در تجهیزات فیزیوتراپی

- مبحث گرما و روش های انتقال گرما

قسمت مکانیک: تعریف و توضیح مفاهیم نیرو، برآیند نیروها، گشتاور، تعادل و انواع آن
اهرمها، قرقره ها و نیروهای کششی و مباحث مرتبط آنها در فیزیوتراپی

تعریف و توضیح انواع: حرکت، سرعت، شتاب، استرس (stress) و استرین (strain) و مباحث مرتبط آنها در

فیزیوتراپی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1. Michelle H. Cameron. Physical Agents in Rehabilitation: An Evidence-Based Approach to Practice. Last edition.
2. Vickie Samuels. Foundations in Kinesiology and Biomechanics. Last edition.
3. Carol A Oatis. Kinesiology: The Mechanics and Pathomechanics of Human Movement. Last edition

شیوه ارزشیابی فراکیر:

آزمونهای چند گزینه ای، تشریحی، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی.

نام درس : اصول تغذیه کد درس: ۲۹۰
 پیش نیاز یا همزمان : ندارد
 تعداد واحد : ۲
 نوع واحد : نظری
 هدف کلی درس : در این درس دانشجو با چگونگی هماهنگی ساختار و عملکرد در ارتباط با نیازهای متابولیک سلولی و پاسخ های محیطی آشنا می شود.
 شرح درس : آشنایی با اصول ارزیابی نیازهای تغذیه ای انسان در شرایط طبیعی و بیماری از ملزومات این واحد بشمار می رود.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت نظری)
 نقش تغذیه در عملکرد انسان، نقش رژیم غذایی بعنوان عامل پیشگیری و درمان، اصول ارزیابی نیازهای تغذیه ای انسان در شرایط طبیعی و بیماری، رژیم درمانی و نحوه استفاده از مکمل ها، دوپینگ و داروهای وابسته، ملاحظات تغذیه ای قبل از انجام ورزش

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1- Whyte G, Harries M, Williams C. ABC of Sports and Exercise Medicine. BMJ Books. Last edition.
- 2- McArdle WD, Katch FI, Katch VL. Sports and Exercise Nutrition. 3rd edition. Lippincott Williams & Wilkins; Last edition.

شیوه ارزشیابی فراگیر :

آزمونهای چند گزینه ای، تشریحی، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی.

نام درس: آشنایی با طب سنتی ایرانی و طب مکمل کد درس: ۲۰

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی با مبانی طب سنتی ایرانی و مکمل و کاربرد آنها در فیزیوتراپی

شرح درس: در این درس دانشجویان با مبانی طب سنتی ایرانی و مکمل آشنا شده و فواید و مضرات هر یک از روشهای مورد نظر را در بیماران مراجعه کننده به کلینیک های فیزیوتراپی می آموزد.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

- آکوپانکچر و الکتروآکوپانکچر

Naturapathy-

- همیوپاتی و مکمل های غذایی

Yoga - Therapeutic touch- تصویر سازی ذهنی - Relaxation - بیوفیدک - mind-body medicine شامل: Meditation و

Pilates- یا کاربرد اختصاصی آن در فیزیوتراپی

Tah-Cahi- با تاکید بر کاربرد آن به عنوان حرکات تمرینی در مشکلات ماسکولاسکلتال

Reflexology-

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1- Complementary Therapies in Rehabilitation: Evidence for Efficacy in Therapy, Prevention, and Wellness. Carol M. Davis Slack. Last edition.

شیوه ارزشیابی فرایگیر:

آزمونهای چند گزینه ای، تشریحی، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی.

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی ۱ واحد عملی و برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی ارشد ۰/۵ واحد نظری - ۱/۵ واحد عملی

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: دانشجوی در این درس با فوریت‌های درمانی در برخورد با سوانح و حوادث و شرایط ویژه در اپیدمی‌ها و پاندمی‌ها آشنا می‌گردد.

شرح درس: دانشجوی اصول کمک‌های اولیه را در برخورد با مصدوم یاد می‌گیرد تا در صورت لزوم اقدامات حیاتی را برای کمک به آسیب دیدگان انجام دهد.

رتبوس مطالب: برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی ۱ واحد عملی ۳۴ ساعت و برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی ارشد ۰/۵ واحد نظری ۹ ساعت و ۱/۵ واحد عملی ۵۱ ساعت

- آشنایی با کمک‌های اولیه در حوادث و بحران‌ها و تسهیل فرآیند مراقبت‌های اولیه و انتقال ایمن به مراکز درمانی

- آشنایی با تجهیزات اورژانسی مربوط و محتویات کیف کمک‌های اولیه و ترالی کد

- احیای قلبی-تنفسی

- ارزیابی اولیه مصدوم و مراقبت‌های اولیه در انواع ضربات و صدمات (مانند: صدمات بافت نرم و استخوان در قفسه سینه، اندام‌ها، صورت، ستون مهره‌ای، چشم، سوختگی و...)

- مراقبت از مصدومین با ضایعات ترکیبی پزشکی

- اورژانس‌های پزشکی شامل: ترومبوز وریدهای عمقی، غش، سکته، خفگی، مسمومیت، کزیدگی، سرمازدگی، یخ زدگی

- اورژانس اطفال

- اورژانس در حوادث طبیعی مانند زلزله و اپیدمی و پاندمی‌ها

توضیحات: مباحث فوق به صورت کارگاه به صورت تعاملی بین استاد و دانشجوی برگزار می‌شود

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1- Joseph Alton. The survival medicine handbook: The essential guide for when help is not on the way. Last edition.

2- David V Skinner. Cardiopulmonary resuscitation: Oxford hand books in emergency medicine. Last edition.

شیوه ارزشیابی فراگیر: آزمونهای چند گزینه‌ای، تشریحی، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردن.

نام درس: اخلاق حرفه‌ای و ملاحظات قانونی در فیزیوتراپی کد درس: ۳۲

پیش نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی ۱ واحد و ۲ واحد برای دانشجویان پذیرفته شده از

مقطع کارشناسی ارشد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آموزش و ارتقای مسئولیت پذیری، ارتقای مهارت‌های رفتاری حرفه‌ای برای برقراری ارتباط اخلاقی با بیمار، خانواده بیمار، همکاران و سایر پرسنل پزشکی.

شرح درس:

در این درس دانشجویان قوانین حقوقی مرتبط با خدمات درمانی و کدهای اخلاقی پزشکی در ارتباط با خدمات درمانی فیزیوتراپی، ثبت، بایگانی و انتشار یافته های درمانی را فرا می گیرند.

رئوس مطالب برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی ۱ واحد نظری ۱۷ ساعت و برای دانشجویان پذیرفته

شده از مقطع کارشناسی ارشد ۲ واحد نظری ۳۴ ساعت

مبانی اخلاق در علوم توانبخشی و فیزیوتراپی

- اخلاق حرفه ای در آموزش، مراقبت و درمان بیمار
- اخلاق حرفه ای در ارتباط با همکاران بخش درمان، بیمار و خانواده بیمار
- حفظ حریم و رازداری حرفه ای
- کدهای اخلاقی در نظام پزشکی ایران
- کدهای اخلاقی انجمن جهانی فیزیوتراپی در ارتباط با بیمارها و گروه های هدف
- کدهای اخلاقی در فیزیوتراپی از راه دور (Telerehabilitation)
- قضاوت و استدلال اخلاقی
- ملاحظات اخلاقی و دینی در Decision Making
- احترام به عقاید بیمار در درمان
- اخلاق پزشکی در ثبت و بایگانی مستندات و مدارک پزشکی
- اخلاق پزشکی در انتشار یافته های بیمار و بیماری
- آشنایی با معاهدات اخلاقی بین المللی در علوم پزشکی (NIH)
- آشنایی با قوانین سازمانهای بیمه گذار در ارتباط با خدمات درمانی

- تشریح دستورالعملها و مقررات پزشکی قانونی مرتبط با درمانی
- توضیحات: این درس بنا به امکانات گروه آموزشی و دانشکده می تواند به صورت کارگاه ارائه و برگزار شود.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1- Barbara Kornblau, Ann Burkhardt, Kornblau. Ethics in Rehabilitation: A Clinical Perspective, Last Edition.
- 2- Kornblau Barbara L., Starlin Shirely P. Ethics in Rehabilitation: A clinical Perspective, Last edition.

شیوه ارزشیابی فراگیر :
آزمونهای چند گزینه ای، تشریحی، صحیح غلط، نقطه چین و یا جور کردنی.

پیش نیاز یا همزمان: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

هدف کلی درس: آشنایی با اختلالات عملکرد عضلات کف لگن و پرولاپس ارگان های لگنی و فیزیوتراپی آنها

شرح درس: در این درس دانشجویان با اختلالات عملکرد عضلات کف لگن و پرولاپس ارگان های لگنی، عوامل

بیمکانیک و روشهای مختلف فیزیوتراپی مبتنی بر شواهد این اختلالات به صورت عملی آشنا می شوند.

رفوس مطالب: ۲ واحد کارآموزی در عرصه ۱۰۲ ساعت

- روش های شرح حال گیری، پرونده نویسی و معاینه بیماران با اختلال عملکردی کف لگن شامل: معاینه و ارزیابی قدرت و عملکرد عضلات کف لگن و پرولاپس ارگان های لگنی، روش های اندازه گیری فشار ناحیه واژینال و رکتال در تست اسکوئیز، اندازه گیری فشار یورترا، دیتامومتری کف لگن

- درمان فیزیوتراپی مبتنی بر شواهد شامل روش های تمرین درمانی و نحوه تحریکات الکتریکی در: بی اختیاری ادراری استرسی و مدفوعی، مثانه بیش فعال و دردهای ناحیه لگن، بیبوست، اختلالات عملکرد جنسی در مردان و زنان، پرولاپس ارگانهای لگنی و سایر اختلالات ناحیه کف لگن،

- ارزیابی و آموزش الگوی تنفسی بیماران با اختلال عملکردی کف لگن

فیزیوتراپی در دوران بارداری و پس از زایمان

- فیزیوتراپی پس از پروستاتکتومی در مردان

- مراقبت و درمان فیزیوتراپی در بهبود کیفیت زندگی زنان در سنین مختلف

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1- Kari Bo, Bary Berghmans, Siv Morkved, Marijke Van Kampen. Evidence Based Physical Therapy For The Pelvic Floor. Bridging Science and Clinical Practice. Churchill Livingstone. Last edition.
- 2-Beat Carriere. Fitness for The Pelvic Floor. Thieme. Last edition.
- 3-Kissner. Therapeutic Exercise. Last edition.
- 4-Mantle J., Haslam J., Barton S. Physiotherapy in Obstetrics and Gynecology. Last edition.
- 5-Porter S. Tidy's Physiotherapy. Last edition.

شیوه ارزشیابی فراگیر: روش چک لیست و یا آزمون آسکی

پیش نیاز یا همزمان: -

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

رئوس مطالب: ۱ واحد کارآموزی در عرصه ۵۱ ساعت

کسب مهارت‌های بالینی براساس دروس تخصصی فیزیوتراپی در بیماری‌های خاص و نوپدید همچون بیماران هموفیلی، کلیوی و دیالیز، سرطان، پوست و سوختگی

شرح درس:

در این درس تاکید بر فراگیری معاینات بالینی، آموزش روش‌های پیشگیری و درمان با توجه به ویژگی‌های خاص و اختلالات عملکردی ویژه‌ای که در هر گروه از این بیماران اتفاق می‌افتد و نیز آموزش روش‌های مراقبت از خود در اختلالات عملکردی مرتبط با بیماری‌های خاص این بیماران می‌باشد.

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- 1) Physiotherapy Advances and Approaches Toward Dialysis Patients, Arijit KD, Archana N, Rekha M. 2020.
- 2) Cancer Rehabilitation (Principles and Practice). Stubblefield MD. 2nd edition, Springer, 2018.
- 3) Physiotherapy Management of Haemophilia. Buzzard B & Beeton K. Wiley, last edition.
- 4) Physiotherapy in Burn and Wound Care (a Clinical Approach). EL-Kadar SA, AL-Saif A, Al-Jiffri O. Lap Lambert Academic Publication. Last edition..

شیوه ارزشیابی فراگیر:

آزمون آسکی

کد درس: ۳۵ (برای دانشجویان پذیرفته شده از

نام درس: کارآموزی در عرصه فیزیوتراپی در سالمندان
مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان :-

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : کارآموزی در عرصه

هدف کلی درس :

کسب مهارت‌های بالینی براساس دروس تخصصی فیزیوتراپی در اختلالات عملکردی سالمندان

شرح درس:

در این درس تاکید بر فراگیری معاینات بالینی و درمان و آموزش روش های مراقبت از خود در اختلالات عملکردی مرتبط با پدیده سالمندی با توجه به ویژگیهای اجتماعی، روانی، هیجانی -عاطفی و تغییرات فیزیولوژیکی به این بیماران می باشد.

رفوس مطالب: ۲ واحد کارآموزی در عرصه ۱۰۲ ساعت

ارزیابی عملکردهای حرکتی در سالمندان (پاسپر، تعادل، راه رفتن، نشستن و برخاستن و عملکردهای اندام فوقانی)، آموزش تمرینات درمانی به سالمندان، اجرای روشهای تقویت عضلانی و کنترل دفورمیتی های مفصلی و کوتاهی یافت نرم، الکتروتراپی و هیدروتراپی در سالمندان، آموزش روشهای پیشگیری از اختلالات تعادل و زمین خوردن در سالمندان، آموزش تمرینات در جهت انجام فعالیت های روزانه در مبتلایان به نسیان و آلزایمر به سالمندان و خانواده و مراقبین آنها و درمان اختلالات عملکردی در سالمندان

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1- Jennifer Bottomley & Carole B. Lewis. A Clinical Approach to Geriatric Rehabilitation.

SLACK. 2020.

2- Kauffman TL, Scott RW. A Comprehensive Guide to Geriatric Rehabilitation. Elsevier. Last edition.

شیوه ارزشیابی فراگیر :

آزمون آسکی

کد درس: ۳۶ (برای دانشجویان)

نام درس: کارآموزی در عرصه فیزیوتراپی در آسیب های ورزشی پیشرفته
پایافته شده از مقطع کارشناسی رشته فیزیوتراپی

پیش نیاز یا همزمان: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

هدف کلی درس:

کسب مهارت های بالینی جهت ارزیابی، غربالگری و درمان فیزیوتراپی آسیب های ورزشی

شرح درس:

در این درس مهارت های بالینی ارزیابی، غربالگری و درمان فیزیوتراپی آسیب های ورزشی مورد تاکید قرار می گیرد.

رئوس مطالب: ۲ واحد کارآموزی در عرصه ۱۰۲ ساعت

ارزیابی و درمان اختلالات عملکردی بافت نرم و مفاصل اندام ها و ستون فقرات در آسیب های ورزشی، آماده سازی ورزشکاران (قبل از مسابقات - در فصل مسابقات - در فاصله بین مسابقات)، غربالگری ورزشکاران برای برگشت به ورزش و غربالگری استعدادهای ورزشی، شرکت در جلسات تصمیم گیری بالینی تیم پزشکی ورزشکاران، مشاهده بالینی بیماران آسیب دیده در اورژانس های ورزشی، فیزیوتراپی در کنار زمین های ورزشی (in field)، اجرای Splinting و Masstraining در ورزشکاران آسیب دیده

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

1-Magee D. J. Orthopedics and sports physical therapy. Last edition.

2- Magee D. J. Rehabilitation of injured athlete. Last edition.

شیوه ارزشیابی فراگیر:

روش چک لیست و یا آزمون آسکی

پیش نیاز یا همزمان : -

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : کارآموزی در عرصه

هدف کلی درس :

آشنایی و یادگیری فیزیوتراپی با بیماران بستری در بخش های ICU و CCU

شرح درس :

در این درس دانشجو با مهارت های عملی در زمینه تصمیم گیری بالینی و کاربرد عملی روش های فیزیوتراپی بیماران بستری در بخش های ICU و CCU آشنا می شود.

رئوس مطالب : ۱ واحد کارآموزی در عرصه ۵۱ ساعت

- آشنایی با بخش های ICU و CCU ، - سیستم های مونیتورینگ و تجهیزات احیاء (CPR) - تعیین نیازهای بیماران مختلف بستری شده در این بخشها، - انجام روشهای مختلف فیزیوتراپی از قبیل انجام حرکات لازم برای حفظ، افزایش دامنه حرکتی و یا پیشگیری از محدودیت دامنه حرکات مفاصل، - انجام تمهیدات لازم برای حفظ و یا افزایش نیروی عضلات، - انجام Positioning برای جلوگیری از زخم های فشاری و تخلیه ترشحات ریوی، انجام اقدامات درمانی لازم برای ترسیم و درمان زخمهای فشاری، انجام تمرینات تنفسی.

منابع اصلی درس : (آخرین چاپ)

- 1- Irwin S, Cardiopulmonary physical therapy. Last edition.
- 2- Frown F D, Cardiovascular and pulmonary physical therapy. Last edition.
- 4- Paz J C, Acute care handbook for physical therapist. Last edition.

شیوه ارزشیابی فرائض :

روش چک لیست و یا آزمون آسکی

کد درس : ۳۸ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی رشته فیزیوتراپی)

نام درس : کارورزی مستقل ۱

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۶

نوع واحد : کارورزی در عرصه

هدف کلی درس :

ارائه خدمات درمانی فیزیوتراپی به صورت مستقل برای بیماران سرپایی و بستری با نظارت استاد مربوطه

رئوس مطالب: ۶ واحد کارورزی در عرصه ۴۰۸ ساعت

ارائه خدمات درمانی فیزیوتراپی به صورت مستقل برای بیماران سرپایی و بستری توسط دانشجو در بیمارها و اختلالات عصبی عضلانی، اسکلتی، قلبی ریوی، کوبکان، سالمندان، کف لگن و زنان، ورزشی و فیزیوتراپی در بخشهای تخصصی CCU، ICU و بیمارهای خاص با نظارت استاد مربوطه

منابع اصلی درس :-

شیوه ارزشیابی فراگیر:

روش چک لیست و آزمون آسکی

کد درس : ۳۹ برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی رشته فیزیوتراپی)

نام درس : کارورزی مستقل ۲

پیش نیاز یا همزمان : ندارد

تعداد واحد : ۶

نوع واحد : کارورزی

هدف کلی درس :

ارائه خدمات درمانی فیزیوتراپی به صورت مستقل برای بیماران سرپایی و بستری با نظارت استاد مربوطه

رئوس مطالب : ۶ واحد کارورزی ۴۰۸ ساعت

ارائه خدمات درمانی فیزیوتراپی به صورت مستقل برای بیماران سرپایی و بستری توسط دانشجویان در بیمارها و اختلالات عصبی عضلانی، اسکلتی، قلبی ریوی، کودکان، سالمندان، کف لگن و زنان، ورزشی و فیزیوتراپی در بخشهای تخصصی CCU, ICU و بیمارهای خاص با نظارت استاد مربوطه

منابع اصلی درس :-

شیوه ارزشیابی فراگیر :

روش چک لیست و آزمون آسکی

کد درس : ۳۰ (برای دانشجویان پذیرفته شده از مقطع کارشناسی ارشد رشته

نام درس : کارورزی مستقل
فیزیوتراپی)

پیش نیاز یا همزمان : -

تعداد واحد : ۸

نوع واحد : کارورزی

هدف کلی درس :

ارائه خدمات درمانی فیزیوتراپی به صورت مستقل برای بیماران سرپایی و بستری با نظارت استاد مربوطه

رنوس مطالب : ۸ واحد کارورزی ۵۳۳ ساعت

ارائه خدمات درمانی فیزیوتراپی به صورت مستقل برای بیماران سرپایی و بستری توسط دانشجویان در بیمارها و اختلالات عصبی عضلانی، اسکلتی، قلبی ریوی، کولکان، سالمندان، کف لگن و زنان، ورزشی و فیزیوتراپی در بخشهای تخصصی CCU، ICU و بیمارهای خاص با نظارت استاد مربوطه

منابع اصلی درس : -

شیوه ارزشیابی فراگیر :
روش چک لیست و آزمون آسکی

فصل چهارم

استانداردهای دوره دکتری

حرفه‌ای رشته فیزیوتراپی

(جهت ادامه تحصیل دانش‌آموختگان مقاطع
کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

استانداردهای ضروری برنامه‌های آموزشی

* ضروری است، برنامه آموزشی (Curriculum) مورد ارزیابی در دسترس اعضای هیئت علمی و فراگیران قرار گرفته باشد.

* ضروری است فراگیران کارنامه‌ی (Log book) قابل قبول، منطبق با توانمندی‌های عمومی و اختصاصی مندرج در برنامه‌ی مورد ارزیابی در اختیار داشته باشند.

* ضروری است، کارنامه به طور مستمر توسط فراگیران تکمیل و توسط استادان مربوطه پایش و نظارت شود و باز خورد مکتوب لازم به فراگیران ارائه گردد.

* ضروری است، فراگیران بر حسب نیمسال تحصیلی، مهارت‌های مداخله‌ای اختصاصی لازم را بر اساس موارد مندرج در برنامه انجام داده باشند و در کارنامه‌ی خود ثبت نموده و به اعضای استادان ناظر رسانده باشند.

* ضروری است، در آموزش‌ها حداقل از ۷۰٪ روش‌ها و فنون آموزشی مندرج در برنامه، استفاده شود.

* ضروری است، فراگیران در طول هفته طبق تعداد روزهای مندرج در برنامه آموزشی در محل کار خود حضور فعال داشته، وظایف خود را تحت نظر استادان و یا فراگیران سال بالاتر انجام دهند و برنامه‌ی هفتگی یا ماهانه گروه در دسترس باشد.

* ضروری است، فراگیران، طبق برنامه‌ی تنظیمی گروه، در برنامه‌های آموزشی و پژوهشی نظیر، کنفرانس‌های

درون‌بخشی، سمینارها، انجام کارهای تحقیقاتی و مشارکت در آموزش رده‌های پایین‌تر حضور فعال داشته باشند و برنامه‌ی هفتگی یا ماهانه آموزشی گروه در دسترس باشد.

* ضروری است، فراگیران بر حسب سال تحصیلی، محیط‌های آموزشی خارج از گروه آموزشی را (در صورت وجود) گذرانده و از مسئول عرصه مربوطه گواهی دریافت نموده باشند و مستندات آن به رویت گروه ارزیاب رسانده شود.

* ضروری است، بین گروه آموزشی اصلی و دیگر گروه‌های آموزشی همکاری‌های علمی از قبل پیش‌بینی‌شده و برنامه‌ریزی‌شده وجود داشته باشد و مستنداتی که مبین این همکاری‌ها باشند، در دسترس باشد.

* ضروری است، فراگیران مقررات (Dress code) (مقررات ضمیمه) را رعایت نمایند.

* ضروری است، فراگیران از کدهای اخلاقی مندرج در برنامه آگاه باشند و به آن عمل نمایند و عمل به آنها مورد تأیید گروه ارزیاب قرار گیرد.

* ضروری است، عرصه‌های آموزشی خارج از گروه، مورد تأیید قطعی گروه‌های ارزیاب باشند.

* ضروری است، دانشگاه ذیربط یا مراکز آموزشی مورد ارزیابی، واجد ملاک‌های مندرج در برنامه باشند.

فصل پنجم
ارزشیابی دوره دکتری
حرفه‌ای رشته فیزیوتراپی
(جهت ادامه تحصیل دانش آموختگان مقاطع
کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته فیزیوتراپی)

ارزشیابی برنامه

(Program Evaluation)

نحوه ارزشیابی تکوینی برنامه:

ارزشیابی تکوینی و ارزشیابی تراکمی

شرایط ارزشیابی نهایی برنامه:

ارزشیابی در خاتمه هر دوره آموزشی و در زمان اشتغال به کار دانش آموختگان انجام خواهد شد.

شاخص‌های ارزشیابی برنامه:

الف) تعیین میزان کارایی و اثر بخشی دانش آموختگان از دیدگاه اعضاء هیئت علمی در ارتباط با ایفای وظایف حرفه‌ای آنان.

ب) تعیین میزان کارایی و اثر بخشی دانش آموختگان از دیدگاه مدیران گروه های آموزشی در ارتباط با ایفای وظایف حرفه ای آنان.

ج) تعیین میزان رضایت مندی مراجعین (بیماران، معلولین و اطرافیان) از چگونگی برقراری ارتباط حرفه ای دانش آموختگان.

د) تعیین میزان روزآمدی مهارت‌های دانش آموختگان از نظر اساتید.

ج) بررسی تعداد دانشجویان دارای میانگین نمره بالاتر از ۱۷.

د) میزان پذیرش دانشجویان در مقاطع تحصیلی بالاتر.

شیوه ارزشیابی برنامه:

نظرسنجی از هیات علمی درگیر برنامه، دستیاران و دانش آموختگان با پرسشنامه‌ای از قبل تدوین شده استفاده از پرسشنامه‌های موجود در واحد ارزشیابی و اعتباربخشی دبیرخانه با توجه به:

الف - تعیین وضعیت موجود و اهداف برنامه

ب - تهیه ابزار ارزشیابی

ج - بررسی نقاط قوت و ضعف

د - تعیین فرصتها

ه - تعیین تهدیدها

و - تحلیل نتایج و تصمیم گیری

منوی ارزشیابی برنامه:

متولی ارزشیابی برنامه، دانشگاه علوم پزشکی تهران با همکاری گروه تدوین یا بازنگری برنامه و سایر دبیرخانه‌های آموزشی و سایر اعضای هیات علمی می‌باشند.

نحوه بازنگری برنامه:

مراحل بازنگری این برنامه به ترتیب زیر است:

- گردآوری اطلاعات حاصل از نظرسنجی، تحقیقات تطبیقی و عرصه‌ای، پیشنهادات و نظرات صاحب‌نظران
- درخواست از دبیرخانه جهت تشکیل کمیته بازنگری برنامه
- طرح اطلاعات گردآوری شده در کمیته بازنگری برنامه

بازنگری در قسمت‌های مورد نیاز برنامه و ارائه پیش‌نویس برنامه آموزشی بازنگری شده

معیار موفقیت برنامه در مورد هر شاخص:

الف) میزان کارایی و اثر بخشی دانش آموختگان از دیدگاه آعضاء هیئت علمی در ارتباط با ایفای وظایف حرفه‌ای آنان بیش از ۷۰ درصد.

ب) میزان کارایی و اثر بخشی دانش آموختگان از دیدگاه مدیران گروه‌های آموزشی در ارتباط با ایفای وظایف حرفه‌ای آنان بیش از ۷۰ درصد.

ج) میزان رضایت مندی مراجعین (بیماران، معلولین و اطرافیان) از چگونگی برقراری ارتباط حرفه‌ای دانش آموختگان بیش از ۷۰ درصد.

د) میزان روزآمدی مهارت‌های دانش آموختگان از نظر اساتید بیش از ۷۰ درصد.

ج) تعداد دانشجویان دارای میانگین نمره بالاتر از ۱۷، بیش از ۲۰ درصد.

د) میزان پذیرش دانشجویان در مقاطع تحصیلی بالاتر بیش از ۳۰ درصد شرکت کنندگان در آزمون سالانه.

ضمائم

منشور حقوق بیمار در ایران

۱- دریافت مطلوب خدمات سلامت حق بیمار است.

- ارائه خدمات سلامت باید:

۱-۱) شایسته شان و منزلت انسان و با احترام به ارزش‌ها، اعتقادات فرهنگی و مذهبی باشد.

۲-۱) بر پایه‌ی صداقت، انصاف، ادب و همراه با مهربانی باشد.

۳-۱) فارغ از هرگونه تبعیض از جمله قومی، فرهنگی، مذهبی، نوع بیماری و جنسیتی باشد.

۴-۱) بر اساس دانش روز باشد.

۵-۱) مبتنی بر برتری منافع بیمار باشد.

۶-۱) در مورد توزیع منابع سلامت مبتنی بر عدالت و اولویت‌های درمانی بیماران باشد.

۷-۱) مبتنی بر هماهنگی ارکان مراقبت اعم از پیشگیری، تشخیص، درمان و توانبخشی باشد.

۸-۱) به همراه تأمین کلیه امکانات رفاهی پایه و ضروری و به دور از تحمیل درد و رنج و محدودیت‌های غیرضروری

باشد.

۹-۱) توجه ویژه‌ای به حقوق گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه از جمله کودکان، زنان باردار، سالمندان، بیماران روانی،

زندانیان، معلولان ذهنی و جسمی و افراد بدون سرپرست داشته باشد.

۱۰-۱) در سریع‌ترین زمان ممکن و با احترام به وقت بیمار باشد.

۱۱-۱) با در نظر گرفتن متغیرهایی چون زبان، سن و جنس گیرندگان خدمت باشد.

۱۲-۱) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، بدون توجه به تأمین هزینه‌ی آن صورت گیرد. در موارد غیر فوری

(الکتیو) بر اساس ضوابط تعریف شده باشد.

۱۳-۱) در مراقبت‌های ضروری و فوری (اورژانس)، در صورتی که ارائه خدمات مناسب ممکن نباشد، لازم است پس از

ارائه‌ی خدمات ضروری و توضیحات لازم، زمینه انتقال بیمار به واحد مجهز فراهم گردد.

۱۴-۱) در مراحل پایانی حیات که وضعیت بیماری غیر قابل برگشت و مرگ بیمار قریب الوقوع می باشد برای حفظ

آسایش وی راهکاری ارائه گردد. منظور از آسایش، کاهش درد و رنج بیمار، توجه به نیازهای روانی، اجتماعی،

معنوی و عاطفی وی و خانواده‌اش در زمان احتضار می‌باشد. بیمار در حال احتضار حق دارد در آخرین لحظات

زندگی خویش با فردی که می‌خواهد همراه گردد.

۲- اطلاعات باید به نحو مطلوب و به میزان کافی در اختیار بیمار قرار گیرد.

۱-۲) محتوای اطلاعات باید شامل موارد ذیل باشد:

۲-۲) مفاد منشور حقوق بیمار در زمان پذیرش.

۳-۱-۲) ضوابط و هزینه‌های قابل پیش بینی بیمارستان اعم از خدمات درمانی و غیر درمانی و ضوابط بیمه و معرفی

سیستم‌های حمایتی در زمان پذیرش.

۳-۱-۲) نام، مسئولیت و رتبه‌ی حرفه‌ای اعضای گروه پزشکی مسئول ارائه مراقبت از جمله پزشک، پرستار و دانشجو

و ارتباط حرفه‌ای آن‌ها با یکدیگر.

۴-۱-۲) روش‌های تشخیصی و درمانی و نقاط ضعف و قوت هر روش و عوارض احتمالی آن، تشخیص بیماری، پیش

آگهی و عوارض آن و نیز کلیه‌ی اطلاعات تأثیرگذار در روند تصمیم‌گیری بیمار.

۲-۵) نحوه‌ی دسترسی به پزشک معالج و اعضای اصلی گروه پزشکی در طول درمان.

۲-۶) کلیه‌ی اقداماتی که ماهیت پژوهشی دارند.

۲-۷) ارائه آموزش‌های ضروری برای استمرار درمان.

۲-۸) نحوه‌ی ارائه اطلاعات باید به صورت ذیل باشد:

۲-۲-۱) اطلاعات باید در زمان مناسب و متناسب با شرایط بیمار از جمله اضطراب و درد و ویژگی‌های فردی وی از جمله زبان، تحصیلات و توان درک در اختیار وی قرار گیرد، مگر این‌که:

- تأخیر در شروع درمان به واسطه‌ی ارائه‌ی اطلاعات فوق سبب آسیب به بیمار گردد (در این صورت انتقال اطلاعات پس از اقدام ضروری، در اولین زمان مناسب باید انجام شود).

- بیمار علی‌رغم اطلاع از حق دریافت اطلاعات، از این امر امتناع نماید که در این صورت باید خواست بیمار محترم شمرده شود، مگر این‌که عدم اطلاع بیمار، وی یا سایرین را در معرض خطر جدی قرار دهد.

۲-۲-۲) بیمار می‌تواند به کلیه‌ی اطلاعات ثبت‌شده در پرونده‌ی بالینی خود دسترسی داشته باشد و تصویر آن را دریافت نموده و تصحیح اشتباهات مندرج در آن را درخواست نماید.

۳- حق انتخاب و تصمیم‌گیری آزادانه بیمار در دریافت خدمات سلامت باید محترم شمرده شود.

۳-۱) محدوده انتخاب و تصمیم‌گیری درباره موارد ذیل می‌باشد:

۳-۱-۱) انتخاب پزشک معالج و مرکز ارائه‌کننده‌ی خدمات سلامت در چارچوب ضوابط.

۳-۱-۲) انتخاب و نظر خواهی از پزشک دوم به عنوان مشاور.

۳-۱-۳) شرکت یا عدم شرکت در هر گونه پژوهش، با اطمینان از اینکه تصمیم‌گیری وی تأثیری در تداوم نحوه دریافت خدمات سلامت نخواهد داشت.

۳-۱-۴) قبول یا رد درمان‌های پیشنهادی پس از آگاهی از عوارض احتمالی ناشی از پذیرش یا رد آن مگر در موارد خون‌کشی یا مواردی که امتناع از درمان شخص دیگری را در معرض خطر جدی قرار می‌دهد.

۳-۱-۵) اعلام نظر قبلی بیمار در مورد اقدامات درمانی آتی در زمانی که بیمار واجد ظرفیت تصمیم‌گیری می‌باشد ثبت و به عنوان راهنمای اقدامات پزشکی در زمان فقدان ظرفیت تصمیم‌گیری وی با رعایت موازین قانونی مد نظر ارائه کنندگان خدمات سلامت و تصمیم‌گیرنده جایگزین بیمار قرار گیرد.

۳-۲) شرایط انتخاب و تصمیم‌گیری شامل موارد ذیل می‌باشد:

۳-۲-۱) انتخاب و تصمیم‌گیری بیمار باید آزادانه و آگاهانه، مبتنی بر دریافت اطلاعات کافی و جامع (مذکور در بند دوم) باشد.

۳-۲-۲) پس از ارائه اطلاعات، زمان لازم و کافی به بیمار جهت تصمیم‌گیری و انتخاب داده شود.

۴- ارائه خدمات سلامت باید مبتنی بر احترام به حریم خصوصی بیمار (حق خلوت) و رعایت اصل رازداری باشد.

۴-۱) رعایت اصل رازداری راجع به کلیه‌ی اطلاعات مربوط به بیمار الزامی است مگر در مواردی که قانون آن را استثنا کرده باشد.

۴-۲) در کلیه‌ی مراحل مراقبت اعم از تشخیصی و درمانی باید به حریم خصوصی بیمار احترام گذاشته شود. ضروری است بدین منظور کلیه‌ی امکانات لازم جهت تضمین حریم خصوصی بیمار فراهم گردد.

۳-۴ فقط بیمار و گروه درمانی و افراد مجاز از طرف بیمار و افرادی که به حکم قانون مجاز تلقی می‌شوند میتوانند به اطلاعات دسترسی داشته باشند.

۴-۴ بیمار حق دارد در مراحل تشخیصی از جمله معاینات، فرد معتمد خود را همراه داشته باشد. همراهی یکی از والدین کودک در تمام مراحل درمان حق کودک می‌باشد مگر اینکه این امر بر خلاف ضرورت‌های پزشکی باشد.

۵- دسترسی به نظام کارآمد رسیدگی به شکایات حق بیمار است.

۵-۱ هر بیمار حق دارد در صورت ادعای نقض حقوق خود که موضوع این منشور است، بدون اختلال در کیفیت دریافت خدمات سلامت به مقامات ذی صلاح شکایت نماید.

۵-۲ بیماران حق دارند از نحوه رسیدگی و نتایج شکایت خود آگاه شوند.

۵-۳ خسارت ناشی از خطای ارائه کنندگان خدمات سلامت باید پس از رسیدگی و اثبات مطابق مقررات در کوتاه‌ترین زمان ممکن جبران شود.

در اجرای‌فاد این منشور در صورتی که بیمار به هر دلیلی فاقد ظرفیت تصمیم‌گیری باشد، اعمال کلیه حقوق بیمار- مذکور در این منشور- بر عهده تصمیم‌گیرنده‌ی قانونی جایگزین خواهد بود. البته چنانچه تصمیم‌گیرنده‌ی جایگزین بر خلاف نظر پزشک، مانع درمان بیمار شود، پزشک می‌تواند از طریق مراجع ذیربط درخواست تجدید نظر در تصمیم‌گیری را بنماید.

چنانچه بیماری که فاقد ظرفیت کافی برای تصمیم‌گیری است، اما میتواند در بخشی از روند درمان معقوله تصمیم بگیرد، باید تصمیم او محترم شمرده شود.

آیین نامه اجرایی پوشش (Dress Code) و اخلاق حرفه ای دانشجویان در محیط های آزمایشگاهی-بالینی

نحوه پوشش و رفتار تمامی خدمتگزاران در مشاغل علوم پزشکی باید به گونه ای باشد که ضمن حفظ شئون حرفه ای، زمینه را برای ارتباط مناسب و موثر حرفه ای با بیماران، همراهان بیماران، همکاران و اطرافیان در محیط های آموزشی فراهم سازد.

لذا رعایت مقررات زیر برای کلیه عزیزانی که در محیط های آموزشی بالینی و آزمایشگاهی در حال تحصیل یا ارائه خدمت هستند، اخلاقاً الزامی است.

فصل اول: لباس و نحوه پوشش

لباس دانشجویان جهت ورود به محیط های آموزشی به ویژه محیط های بالینی و آزمایشگاهی باید متحد الشکل بوده و شامل مجموعه ویژگیهای زیر باشد:

- (۱) روپوش سفید بلند در حد زانو و غیر چسبان با استین بلند
- (۲) روپوش باید دارای آرم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه باشد.
- (۳) تمامی دکمه های روپوش باید در تمام مدت حضور در محیط های آموزشی بطور کامل بسته باشد.
- (۴) استفاده از کارت شناسایی معتبر عکس دار حاوی (حرف اول نام، نام خانوادگی، عنوان، نام دانشکده و نام رشته) بر روی پوشش، در ناحیه سینه سمت چپ در تمام مدت حضور در محیط های آموزشی الزامی می باشد.

- (۵) دانشجویان خانم باید تمامی سر، گردن، نواحی زیر گردن و موها را با پوشش مناسب بپوشانند.

- (۶) شلوار باید بلند متعارف و ساده و غیر چسبان باشد استفاده از شلوارهای جین پاره و نظایر آن در شان حرف پزشکی نیست.

- (۷) پوشیدن جوراب ساده که تمامی پا و ساق پا را بپوشاند ضروری است.

- (۸) پوشیدن جوراب های توری و یا دارای تزیینات ممنوع است.

- (۹) کفش باید راحت و مناسب بوده، هنگام راه رفتن صدا نداشته باشد.

- (۱۰) روپوش، لباس و کفش باید راحت، تمیز، مرتب و در حد متعارف باشد و نباید دارای رنگهای تند و زننده نا متعارف باشد.

- (۱۱) استفاده از نشانه های نامربوط به حرفه پزشکی و آویختن آن به روپوش، شلوار و کفش ممنوع می باشد

- (۱۲) استفاده و در معرض دید قرار دادن هر گونه انگشتر طلا (به جز حلقه ازدواج)، دستبند، گردن بند و گوشواره

در محیط های آموزشی ممنوع می باشد:

- (۱۳) استفاده از دمپایی و صندل در محیط های آموزشی بجز اتاق عمل و اتاق زایمان ممنوع می باشد.

آیین نامه اجرایی پوشش (Dress Code) و اخلاق حرفه ای دانشجویان در محیط های آزمایشگاهی-بالینی

فصل دوم: بهداشت فردی و موازین آرایش در محیط های آموزشی کشور

۱- رابستگان به حرف پزشکی الگوهای نظافت و بهداشت فردی هستند، لذا، بدون تردید تمیزی ظاهر و بهداشت در محیط های آموزشی علوم پزشکی از ضروریات است.

۲- ناخن ها باید کوتاه و تمیز باشد آرایش ناخن ها با لاک و برچسب های ناخن در هر شکلی ممنوع است استفاده از ناخن های مصنوعی و ناخن بلند موجب افزایش شناس انتقال عفونت و احتمال آسیب به دیگران و تجهیزات پزشکی می باشد.

۳- آرایش سر و صورت به صورت غیر متعارف و دور از شئون حرفه پزشکی ممنوع می باشد.

۴- نمایان نمودن هرگونه آرایش بصورت تاتو و با استفاده از حلقه یا نگین در بینی یا هر قسمت از دستها و صورت ممنوع است.

۵- استفاده از ادوکلن و عطرها با بوی تند و حساسیت زا در محیط های آموزشی ممنوع است.

فصل سوم: موازین رفتار دانشجویان در محیط های آموزش پزشکی

۱- رعایت اصول اخلاق حرفه ای، تواضع و فروتنی در برخورد با بیماران، همراهان بیماران، استادان، فرآگیران و کارکنان الزامی است.

۲- صحبت کردن در محیط های آموزشی باید به آرامی و با ادب همراه باشد. و هرگونه ایجاد سرو و صدای بلند و یا بر زبان راندن کلمات که در شان حرفه پزشکی نیست، ممنوع است.

۳- استعمال دخانیات در کلیه زمان های حضور فرد در محیط های آموزشی، ممنوع می باشد.

۴- جویندن آدامس و نظایر آن در آزمایشگاهها، سالن کنفرانس، راند بیماران و درحضور اساتید، کارکنان و بیماران ممنوع می باشد.

۵- در زمان حضور در کلاس ها، آزمایشگاهها و راند بیماران، تلفن همراه باید خاموش بوده و در سایر زمان ها، استفاده از آن به حد ضرورت کاهش یابد.

۶- هرگونه بحث و شوخی در مکانهای عمومی مرتبط نظیر آسانسور، کافی شاپ و رستوران ممنوع می باشد.

فصل چهارم: نظارت بر اجرا و پیگیری موارد آئین نامه
۱- نظارت بر رعایت اصول این آئین نامه در بیمارستان های آموزشی و سایر محیط های آموزشی علوم پزشکی بالینی بر عهده معاون آموزشی بیمارستان، مدیر گروه، رئیس بخش و کارشناسان آموزشی و دانشجویی واحد مربوطه می باشد.

۲- افرادی که اخلاق حرفه ایو اصول این آئین نامه را رعایت ننمایند ابتدا تذکر داده می شود و در صورت اصرار بر انجام تخلف به شورای انضباطی دانشجویان ارجاع داده می شوند.

مقررات کار با حیوانات آزمایشگاهی

حیوانات نقش بسیار مهمی در ارتقاء و گسترش تحقیقات علوم پزشکی داشته و مبنای اخلاقی و تعالیم ادیان الهی حکم می کند که به رعایت حقوق آنها پایبند باشیم. بر این اساس محققین باید در پژوهش هایی که بر روی حیوانات انجام می دهند، ملزم به رعایت اصول اخلاقی مربوطه باشند، به همین علت نیز بر اساس مصوبات کمیسیون نشریات، ذکر کد کمیته اخلاق در مقالات پژوهشی ارسالی به نشریات علمی الزامی می باشد. نیلا به اصول و مقررات کار با حیوانات آزمایشگاهی اشاره می شود:

- ۱- فضا و ساختمان نگهداری دارای امکانات لازم برای سلامت حیوانات باشد.
- ۲- قبل از ورود حیوانات، بر اساس نوع و گونه، شرایط لازم برای نگهداری آنها فراهم باشد.
- ۳- قفس ها، دیوار، کف و سایر بخش های ساختمانی قابل شستشو و قابل ضد عفونی کردن باشند.
- ۴- در فضای بسته شرایط لازم از نظر نور، اکسیژن، رطوبت و دما فراهم شود.
- ۵- در صورت نگهداری در فضای باز، حیوان باید دارای پناهگاه باشد.
- ۶- فضا و قفس با گونه حیوان متناسب باشد.
- ۷- قفس ها امکان استراحت حیوان را داشته باشند.
- ۸- در حمل و نقل حیوان، شرایط حرارت و برودت، نور و هوای تنفسی از محل خرید تا محل دائم حیوان فراهم باشد.
- ۹- وسیله نقلیه حمل حیوان، دارای شرایط مناسب بوده و مجوز لازم را داشته باشد.
- ۱۰- سلامت حیوان، توسط فرد تحویل گیرنده کنترل شود.
- ۱۱- قرنطینه حیوان تازه وارد شده، رعایت گردد.
- ۱۲- حیوانات در مجاورت حیوانات شکارچی خود قرار نگیرند.
- ۱۳- قفس ها در معرض دید فرد مراقب باشند.
- ۱۴- امکان فرار حیوان از قفس وجود نداشته باشد.
- ۱۵- صداهای اضافی که باعث آزار حیوان می شوند از محیط حذف شود.
- ۱۶- امکان آسیب و جراحت حیوان در اثر جابجایی وجود نداشته باشد.
- ۱۷- بستر و محل استراحت حیوان بصورت منظم تمیز گردد.
- ۱۸- فضایینگهداری باید به طور پیوسته شستشو و ضد عفونی شود.
- ۱۹- برایتیمز کردن محیط و سالم سازی وسایل کار، از مواد ضد عفونی کننده استاندارد استفاده شود.
- ۲۰- غذا و آب مصرفی حیوان مناسب و بهداشتی باشد.
- ۲۱- تهویه و تخلیه فضولات به طور پیوسته انجام شود به نحوی که بوی آزار دهنده و امکان آلرژی زایی و انتقال بیماری به کارکنان، همچنین حیوانات آزمایشگاهی وجود نداشته باشد.
- ۲۲- فضای مناسب برای دفع اجساد و لاشه حیوانات وجود داشته باشد.
- ۲۳- فضای کافی، راحت و بهداشتی برای پرستل اداری، تکنیسین ها و مراقبین وجود داشته باشد.
- ۲۴- در پژوهشها از حیوانات بیمار یا دارای شرایط ویژه مثل بارداری و شیردهی استفاده نشود.
- ۲۵- قبل از هرگونه اقدام پژوهشی، فرصت لازم برای سازگاری حیوان با محیط و افراد فراهم باشد.
- ۲۶- کارکنان باید آموزش کار با حیوانات را دیده باشند.

شرایط اجرای پژوهش های حیوانی

- ✓ گونه خاص حیوانی انتخاب شده برای آزمایش و تحقیق، مناسب باشد.
- ✓ حداقل حیوان مورد نیاز برایصحت آماری و حقیقی پژوهشی مورد استفاده قرار گیرد.
- ✓ امکان استفاده از برنامه های جایگزینی بهینه به جای استفاده از حیوان وجود نداشته باشد.
- ✓ در مراحل مختلف تحقیق و در روش اتلاف حیوان پس از تحقیق، حداقل آزار بکار گرفته شود.
- ✓ در کل مدت مطالعه کدهای کار با حیوانات رعایت شود.
- ✓ نتایج باید منجر به ارتقاء سطح سلامت جامعه گردد.

